

Dr. Jekyll ile Mr. Hyde'in Tuhaf Vakası

Robert Louis Stevenson

Bölüm 1

Avukat olan Bay Utterson, yüzüne hiçbir gülümsemenin ışık düşürmediği sert bir çehreye sahipti; soğuk, tutuk ve sıkıntılı bir konuşması vardı; hislerinde mesafeliydi; ince, uzun boylu, tozlu, kasvetli ve yine de bir şekilde sevmeye değerdi. Dostça toplantılarda, şarap damağına uygun geldiğinde, gözünden son derece insani bir şey parıldardı; konuşmasında asla kendine yer bulamayan ama yalnızca yemek sonrası yüzünün bu sessiz sembollerinde değil, daha sık ve daha yüksek sesle hayatının eylemlerinde konuşan bir şey. Kendine karşı sertti; yalnızken, şaraplara olan zevkini kırmak için cin içerdi; tiyatrodan hoşlanmasına rağmen, yirmi yıldır bir tiyatronun kapısından adımını atmamıştı. Ama başkalarına karşı onaylanmış bir hoşgörüsü vardı; bazen, neredeyse kıskançlıkla, onların suçlarına bulaşmış ruhlarının yüksek tansiyonuna şaşırır; ve her türlü çıkmazda azarlamaktan ziyade yardım etmeye meyilliydi. "Kabil'in sapkınlığına eğilimliyim," derdi tuhaf bir edayla, "bırakın kardeşim kendi yolunda şeytana gitsin." Bu karakteriyle, düşmekte olan adamların hayatlarındaki son saygın tanıdık ve son iyi etki olmak sık sık onun kaderiydi. Ve böylelerine, odasına geldikleri sürece, tavrında en ufak bir değişiklik göstermezdi.

Hiç şüphe yok ki bu başarı Bay Utterson için kolaydı; çünkü en iyi zamanında bile duygularını belli etmezdi ve arkadaşlığı bile benzer bir hoşgörü cömertliğine dayanıyormuş gibi görünürdü. Mütevazı bir adamın işareti, dost çevresini fırsatın ellerinden hazır olarak kabul etmektir; ve avukatın yolu da buydu. Arkadaşları ya kendi kanından olanlar ya da en uzun süredir tanıdıklarıydı; sevgileri, sarmaşık gibi, zamanla büyüyen şeylerdi, nesnede bir yatkınlık anlamına gelmezlerdi. Bu yüzdendir ki, onu uzak akrabası, şehrin tanınmış adamı Bay Richard Enfield'a bağlayan bağ. İkisinin birbirinde ne bulduğu ya da ortak hangi konuyu bulabildikleri çoğu kişi için kırılması zor bir cevizdi. Pazar yürüyüşlerinde onlara rastlayanlar, hiçbir şey konuşmadıklarını, tuhaf bir şekilde donuk göründüklerini ve bir arkadaşın belirmesini bariz bir rahatlamayla karşıladıklarını bildirirdi. Buna rağmen, iki adam bu gezilere büyük değer verir, onları her haftanın başlıca mücevheri sayar ve yalnızca

eğlence fırsatlarını bir kenara bırakmakla kalmaz, kesintisizce tadını çıkarmak için iş çağrılarına bile direnirlerdi.

Bu gezintilerden birinde, yolları Londra'nın işlek bir semtindeki ara bir sokağa düştü. Sokak küçüktü ve sessiz denebilecek türdendi, ama hafta içi günlerde canlı bir ticaret yapardı. Sakinlerinin hepsi iyi durumda görünüyordu ve hepsi rekabetçi bir şekilde daha da iyi olmayı umuyor ve kazançlarının fazlasını cilveye harcıyorlardı; öyle ki dükkân cepheleri o cadde boyunca, sıra sıra gülümseyen tezgahhtarlar gibi davetkar bir havayla sıralanmıştı. Pazar günü bile, daha gösterişli çekiciliğini örtüp nispeten boş ve geçilmezken, sokak, loş çevresine tezat oluşturarak, ormandaki bir ateş gibi parıldardı; taze boyanmış panjurları, iyi cilalanmış pirinçleri ve genel temizliği ve neşesiyle, geçenin gözünü hemen yakalar ve memnun ederdi.

Bir köşeden iki kapı ötede, doğuya giderken solda, sıra bir avlu girişiyle kesilirdi; ve tam o noktada, uğursuz bir bina bloğu çatısını sokağa doğru uzatırdı. İki kat yüksekliğindeydi; hiç pencere göstermezdi, alt katta bir kapıdan ve üst katta rengi solmuş duvardan oluşan kör bir alından başka bir şey yoktu; ve her özelliğinde, uzun süreli ve sefil bir ihmalin izlerini taşırdı. Ne zili ne de tokmağı olan kapı kabarmış ve lekelenmişti. Serseriler girintiye süzülür ve kibritleri panelere çakardı; çocuklar basamaklarda dükkâncılık oynardı; okul çocuğu bıçağını pervazlarda denemişti; ve neredeyse bir nesildir, kimse bu rastgele ziyaretçileri kovalamak ya da tahribatlarını onarmak için ortaya çıkmamıştı.

Bay Enfield ve avukat ara sokağın diğer tarafındaydı; ama girişle aynı hizaya geldiklerinde, Enfield bastonunu kaldırdı ve işaret etti.

"Şu kapıyı hiç fark ettiniz mi?" diye sordu; arkadaşı olumlu yanıt verince, "Benim zihnimde," diye ekledi, "çok tuhaf bir hikâyeye bağlantılı."

"Öyle mi?" dedi Bay Utterson, sesinde hafif bir değişiklikle, "ve neymiş o?"

"Şöyle oldu," diye yanıtladı Bay Enfield: "Dünyanın öbür ucundaki bir yerden eve dönüyordum, kara bir kış sabahı saat üç sularında ve yolum, lambalardan başka görülecek hiçbir şeyin olmadığı şehrin bir bölgesinden geçiyordu. Sokak üstüne sokak ve herkes uykuda—sokak üstüne sokak, bir alay için aydınlatılmış gibi ama bir kilise kadar boş—ta ki sonunda bir adamın dinledikçe dinlediği ve bir polis memuru görmeyi özlemeye başladığı o ruh haline girdim. Birdenbire iki figür gördüm: biri iyi bir adımla doğuya doğru topuklayan küçük bir adam, diğeri de bir çapraz sokaktan var gücüyle koşan sekiz ya da on yaşlarında bir kız çocuğu. Efendim, ikisi doğal olarak

köşede çarpıştılar; ve sonra olayın korkunç kısmı geldi; adam sakince çocuğun vücudunun üzerinden geçti ve onu yerde çığlık atarak bıraktı. Duyunca bir şey gibi gelmez, ama görmek cehennem gibiydi. Bir adama benzemiyordu; lanet olası bir Juggernaut gibiydi. Birkaç bağırdım, topukladım, beyefendiyi yakaladım ve çığlık atan çocuğun etrafında şimdiden bir grup oluşmuş olan yere geri getirdim. Tamamen sakindi ve direnmedi, ama bana öyle çirkin bir bakış attı ki, üzerime koşmuş gibi ter döktü. Dışarı çıkanlar kızın kendi ailesiydi; ve kısa süre sonra, çağırdıkları doktor da ortaya çıktı. Çocuğun durumu çok kötü değildi, daha çok korkmuştu, kırıkçıya göre; ve bununla işin biteceğini sanırdınız. Ama tuhaf bir durum vardı. İlk görüşte beyefendiden tiksiniştim. Çocuğun ailesi de öyle, ki bu gayet doğaldı. Ama beni asıl çarpan doktorun durumuydu. Sıradan, belli bir yaşı ve rengi olmayan, güçlü bir Edinburgh aksanı ve bir gayda kadar duygusal bir eczacıydı. Efendim, o da hepimiz gibiydi; mahkumuma her baktığında, kırıkçının onu öldürme arzusuyla hasta ve sarardığını gördüm. Aklından geçeni biliyordum, tıpkı onun benimkinden geçeni bilmesi gibi; ve öldürme söz konusu olmadığı için, bir sonraki en iyi şeyi yaptık. Adama, bu olaydan öyle bir skandal çıkarabileceğimizi ve çıkaracağımızı, adını Londra'nın bir ucundan diğerine berbat edeceğimizi söyledik. Herhangi bir arkadaşı ya da itibarı varsa, onları kaybedeceğine dair söz verdik. Ve tüm bu süre boyunca, kıpkırmızı söylenirken, kadınları ondan uzak tutuyorduk, çünkü harpiller gibi vahşiydiler. Hiç bu kadar nefret dolu yüz görmemiştim; ve ortada, siyahi bir alaycı soğukkanlılıkla—korkmuş da, bunu görebiliyordum—ama bunu gizleyen adam vardı, gerçekten Şeytan gibi. 'Bu kazadan faydalanmak isterseniz,' dedi, 'doğal olarak çaresizim. Hiçbir beyefendi bir sahne istemez,' dedi. 'Rakamınızı söyleyin.' Onu çocuğun ailesi için yüz sterline sıkıştırdık; açıkça diretirdi; ama hepimizde bir muziplik havası vardı ve sonunda pes etti. Sıradaki iş parayı almaktı; ve sizi nereye götürdü dersiniz, kapılı o yerden başka bir yere mi?—bir anahtar çıkardı, içeri girdi ve kısa süre sonra on altın lira ve kalanını Coutts'a çekilmiş, hamiline ödenebilir ve adını söyleyemeyeceğim biri tarafından imzalanmış bir çekle döndü, oysa hikâyemin noktalarından biri, ama en azından çok iyi bilinen ve sık sık basılan bir isimdi. Rakam ağırdı; ama imza, eğer gerçekse, bundan daha fazlasına değerdi. Beyefendiye, tüm işin apokrif görüldüğünü ve gerçek hayatta bir adamın sabahın dördünde bir mahzen kapısından girip yüzlük bir çekle çıkmadığını söyleme cüretini gösterdim. Ama o gayet rahat ve alaycıydı. 'Merak etmeyin,' dedi, 'bankalar açılana kadar sizinle kalır ve çeki kendim bozduracağım.' Böylece hep birlikte yola koyulduk, doktor, çocuğun babası, arkadaşımız ve ben, gecenin geri kalanını benim odamda geçirdik; ve ertesi gün, kahvaltı ettikten sonra, hep birlikte bankaya gittik. Çeki ben verdim ve sahte olduğuna inanmak için her türlü nedenim olduğunu söyledim. Hiçbir şey yok. Çek gerçektir."

"Tut-tut!" dedi Bay Utterson.

"Görüyorum ki siz de benim gibi hissediyorsunuz," dedi Bay Enfield. "Evet, kötü bir hikâye. Çünkü benim adamım, kimsenin ilişki kuramayacağı, gerçekten lanet olası bir adamdı; ve çeki düzenleyen kişi ise terbiyenin ta kendisi, aynı zamanda ünlü ve (daha da kötüsü) sizin iyi denilen şeyi yapan adamlardan biri. Sanırım şantaj; dürüst bir adam gençliğinin bazı çılgınlıkları için burnundan getiriliyor. Kapılı o yere bu yüzden Black Mail House diyorum. Ama bu bile her şeyi açıklamaktan uzak," diye ekledi ve sözleriyle birlikte dalgın bir hale büründü.

Bay Utterson'un oldukça ansızın sormasıyla bu halinden uyandı: "Peki çeki yazanın orada yaşayıp yaşamadığını bilmiyor musunuz?"

"Olası bir yer, değil mi?" diye yanıtladı Bay Enfield. "Ama adresini fark etmişim; bir meydanda falan oturuyor."

"Ve kapılı olan—yer hakkında hiç sormadınız mı?" dedi Bay Utterson.

"Hayır efendim; bir hassasiyetim vardı," cevabı verdi. "Soru sormak konusunda çok güçlü hislerim var; fazla kıyamet günü üslubunu andırıyor. Bir soru başlatırsınız, bir taş başlatmak gibidir. Bir tepenin üzerinde sessizce oturursunuz; ve taş gider, başkalarını başlatır; ve kısa sürede son derece uysal bir ihtiyar (aklınıza en son gelecek kişi) kendi arka bahçesinde kafasına darbe alır ve aile adını değiştirmek zorunda kalır. Hayır efendim, kendime kural yaptım: Queer Sokağı'na ne kadar benziyorsa, o kadar az sorarım."

"Çok iyi bir kural," dedi avukat.

"Ama yeri kendim için inceledim," diye devam etti Bay Enfield. "Pek bir eve benzemiyor. Başka kapı yok ve o kapıdan, arada bir, benim maceramdaki beyefendi dışında kimse girip çıkmıyor. Birinci katta avluya bakan üç pencere var; altta yok; pencereler her zaman kapalı ama temiz. Ve sonra genellikle tüten bir baca var; yani birileri orada yaşıyor olmalı. Ama yine de çok emin değil; çünkü binalar avlunun etrafında öyle sıkışık ki, birinin nerede bitip diğerinin nerede başladığını söylemek zor."

Çift bir süre daha sessizce yürüdü; ve sonra "Enfield," dedi Bay Utterson, "bu senin iyi bir kuralın."

"Evet, öyle olduğunu düşünüyorum," diye yanıtladı Enfield.

"Ama yine de," diye devam etti avukat, "sormak istediğim bir nokta var. Çocuğun üzerinden geçen adamın adını sormak istiyorum."

"Şey," dedi Bay Enfield, "ne zararı olabilir göremiyorum. Adamın adı Hyde'dı."

"Hm," dedi Bay Utterson. "Görünüşü nasıl bir adam?"

"Tarif etmesi kolay değil. Görünüşünde yanlış bir şey var; nahoş bir şey, tam anlamıyla iğrenç bir şey. Bu kadar sevmediğim bir adam görmedim, ama nedenini pek bilmiyorum. Bir yerden sakat olmalı; güçlü bir sakatlık hissi veriyor, ama noktayı belirleyemiyorum. Olağanüstü görünümlü bir adam, ama gerçekten sıra dışı hiçbir şey sayamam. Hayır efendim; baş edemiyorum; onu tarif edemiyorum. Ve hafıza eksikliği değil; çünkü şu an onu görebiliyorum."

Bay Utterson yine bir süre sessizce yürüdü ve belli ki bir düşünce ağırlığı altındaydı. "Anahtar kullandığından emin misiniz?" diye sordu sonunda.

"Canım efendim..." diye başladı Enfield, kendinden çıkmış bir halde.

"Evet, biliyorum," dedi Utterson; "çok tuhaf görünmesi gerektiğini biliyorum. Gerçek şu ki, size diğer tarafın adını sormuyorsam, onu zaten biliyor olmamdandır. Görüyorsun ya Richard, anlattığın hikâyeye hedefi buldu. Herhangi bir noktada yanlışın varsa düzeltmen iyi olur."

"Bence beni uyarmalıydın," diye yanıtladı öteki, bir parça asık suratla. "Ama dediğin gibi, kusursuz bir doğrulukla anlattım. Herifin anahtarı vardı; ve dahası, hâlâ onda. Bir hafta önce kullandığını gördüm."

Bay Utterson derin bir iç çekti ama tek kelime etmedi; ve genç adam kısa süre sonra devam etti. "İşte bir ders daha, hiçbir şey söylememek," dedi. "Uzun dilimden utanıyorum. Bir daha bundan asla bahsetmemek üzere anlaşalım."

"Tüm kalbimle," dedi avukat. "Bunun üzerine tokalaşıyorum, Richard."

Bölüm 2

O akşam Bay Utterson bekar evine kasvetli bir ruh haliyle geldi ve iştahsızca akşam yemeğine oturdu. Pazar günleri, yemek bittiğinde, yandaki kilisenin saati on ikiyi vurana kadar şöminenin yanında, okuma masasında sıkıcı bir ilahiyat kitabıyla oturmak, sonra da ağırbaşlı ve şükranla yatağa gitmek adetiydi. Ancak bu gece, masa örtüsü kaldırılır kaldırılmaz bir mum aldı ve çalışma odasına gitti. Orada kasasını açtı, en özel yerinden zarfında "Dr. Jekyll'ın Vasiyeti" yazan bir belge çıkardı ve içeriğini incelemek için kaşları çatık bir şekilde oturdu. Vasiyetname el yazısıyla yazılmıştı, çünkü Bay Utterson, yapıldıktan sonra sorumluluğunu üstlenmiş olsa da, yapımında en ufak bir yardımı bile reddetmişti; sadece Henry Jekyll, M.D., D.C.L., L.L.D., F.R.S., vb.'nin ölümü halinde tüm mal varlığının "arkadaşı ve hayırseveri Edward Hyde"a geçmesini değil, aynı zamanda Dr. Jekyll'ın "üç takvim ayını aşan herhangi bir süre için ortadan kaybolması veya açıklanamaz yokluğu" durumunda, söz konusu Edward Hyde'in daha fazla gecikme olmaksızın ve doktorun hane halkı üyelerine birkaç küçük miktarın ödenmesi dışında herhangi bir yükümlülükten muaf olarak Henry Jekyll'ın yerine geçmesini öngörüyordu. Bu belge uzun zamandır avukatın gözünü tırmalıyordu. Onu hem bir avukat olarak hem de hayatın makul ve alışılmış yönlerini seven, hayalperestliği uygunsuz bulan biri olarak rahatsız ediyordu. Ve şimdiye kadar öfkesini körükleyen Bay Hyde hakkındaki cehaletiydi; şimdi, ani bir dönüşle, onu tanımasıydı. Adın sadece hakkında daha fazla bir şey öğrenemediği bir isim olduğu zaman yeterince kötüydü. İğrenç niteliklerle donatılmaya başladığında daha da kötüleşti; ve gözünü bu kadar uzun süre şaşırtan değişken, cisimsiz sislerin arasından, bir iblisin ani, kesin bir tasviri fırladı.

"Bunun delilik olduğunu düşünmüştüm," dedi, iğrenç kağıdı kasasına geri koyarken, "ve şimdi rezalet olmasından korkmaya başlıyorum."

Bununla mumunu üfledi, bir palto giydi ve arkadaşı büyük Dr. Lanyon'ın evinin ve akın eden hastalarını kabul ettiği yer olan Cavendish Meydanı, o tıp kalesi yönünde yola koyuldu. "Birisini biliyorsa, o Lanyon'dır," diye düşünmüştü.

Ciddi uşak onu tanıdı ve karşıladı; hiçbir gecikme aşamasına uğratılmadan, doğrudan kapıdan, Dr. Lanyon'ın tek başına şarabının başında oturduğu yemek odasına alındı. Bu, neşeli, sağlıklı, şık, kırmızı yüzlü, erken beyazlamış bir perçemli ve gürültülü ve kararlı bir tavırla olan bir beyefendi idi. Bay Utterson'ı görünce sandalyesinden fırladı

ve onu iki eliyle karşıladı. Samimiyeti, adamın tarzı olduğu gibi, göze biraz tiyatral geliyordu; ama gerçek duyguya dayanıyordu. Çünkü bu ikisi eski arkadaşlardı, hem okuldan hem üniversiteden eski dostlardı, ikisi de kendilerine ve birbirlerine tam saygı duyan ve her zaman aynı şey olmayan, birbirlerinin arkadaşlığından tam anlamıyla zevk alan adamlardı.

Biraz dağınık bir sohbetten sonra avukat, zihnini bu kadar nahoş bir şekilde meşgul eden konuya yöneldi.

"Sanırım Lanyon," dedi, "sen ve ben Henry Jekyll'ın en eski iki arkadaşı olmalıyız?"

"Keşke arkadaşlar daha genç olsaydı," diye kıkırdadı Dr. Lanyon. "Ama sanırım öyleyiz. Ne olmuş yani? Onu pek görmüyorum artık."

"Öyle mi?" dedi Utterson. "Ortak bir ilgi bağınız olduğunu sanırdım."

"Vardı," cevabı verdi. "Ama Henry Jekyll'ın benim için fazla hayalperest olmasının üzerinden on yıldan fazla zaman geçti. Yanlış yola sapmaya başladı, aklından yanlış; ve tabii ki eski hatır için onunla ilgilenmeye devam etsem de, dedikleri gibi, adamdan şeytani derecede az görüyorum ve gördüm. Böyle bilim dışı saçmalıklar," diye ekledi doktor, birdenbire morararak, "Damon ile Pythias'ı bile ayırırdı."

Bu küçük sinir krizi Bay Utterson için bir nebze rahatlatıcıydı. "Sadece bazı bilimsel konularda anlaşılamamışlar," diye düşündü; ve hiçbir bilimsel tutkusu olmayan bir adam olarak (mülkiyet devri konusu hariç), şunu bile ekledi: "Bundan daha kötüsü değil!" Arkadaşına sakinliğini toplaması için birkaç saniye verdi ve sonra sormaya geldiği soruya yaklaştı. "Hiç onun bir—himayesindekine—Hyde adında birine rastladın mı?" diye sordu.

"Hyde mi?" diye tekrarladı Lanyon. "Hayır. Hiç duymadım. Benim zamanımdan beri."

Avukatın büyük, karanlık yatağa götürdüğü bilgi miktarı buydu; gece yarısına kadar bir o yana bir bu yana dönüp durdu. Sadece karanlıkta didinen ve sorular tarafından kuşatılmış zihni için rahat bir gece değildi.

Bay Utterson'ın evine bu kadar uygun bir mesafedeki kilisenin çanları altıyı vurdu ve hâlâ sorunu kurcalıyordu. Şimdiye kadar onu yalnızca entelektüel yönden etkilemişti; ama şimdi hayal gücü de işin içine girmişti, daha doğrusu esir alınmıştı; ve gecenin ve perdeli odanın koyu karanlığında yatıp dönerken, Bay Enfield'in hikâyesi zihninin önünden aydınlatılmış resimlerden oluşan bir parşömen gibi geçti. Geceleyin bir

şehrin büyük lamba alanının farkına varırdı; sonra hızla yürüyen bir adam figürü; sonra doktordan koşarak gelen bir çocuk; ve sonra bunlar karşılaşırdı ve o insan Juggernaut çocuğu ezer ve çığıklarını umursamadan geçip giderdi. Ya da zengin bir evde, arkadaşının uyuduğu, rüyasında gördüğü ve rüyalarına gülümsediği bir oda görürdü; ve sonra o odanın kapısı açılır, yatak perdeleri çekilir, uyuyan uyandırılırdı ve işte! yanında, kendisine güç verilen bir figür dururdu ve o ölü saatte bile kalkıp onun emrini yerine getirmek zorundaydı. Bu iki aşamadaki figür avukatı bütün gece rahatsız etti; ve herhangi bir anda uyuklarsa, onu uyuyan evlerde daha sinsi sinsi süzülürken ya da lambalı şehrin daha geniş labirentlerinde daha hızlı ve daha da hızlı, baş dönmesine varana kadar hareket ederken ve her sokak köşesinde bir çocuğu ezerek onu çığık atarken bırakırken görmek için değildi. Ve yine de figürün onu tanıyabileceği bir yüzü yoktu; rüyalarında bile yüzü yoktu ya da onu şaşırta ve gözlerinin önünde eriyen bir yüzü vardı; ve böylece avukatın zihninde, gerçek Bay Hyde'ın özelliklerini görmeye yönelik olağanüstü güçlü, neredeyse aşırı bir merak filizlenip hızla büyüdü. Bir kez gözünü ona dikebilse, sırrın hafifleyeceğini ve belki de iyice incelendiğinde gizemli şeylerin alışkanlığı olduğu gibi, tamamen ortadan kalkacağını düşünüyordu. Arkadaşının tuhaf tercihi ya da bağlılığı (hangisini isterseniz öyle adlandırın) ve hatta vasiyetin şaşırtaıcı maddeleri için bir neden görebilirdi. En azından görmeye değer bir yüz olurdu: merhametten yoksun bir adamın yüzü; etkilenmeyen Enfield'in zihninde kalıcı bir nefret ruhu uyandırmak için kendini göstermesi yeterli olan bir yüz.

O andan itibaren Bay Utterson, dükkânların olduğu ara sokaktaki kapının etrafında dolanmaya başladı. Ofis saatlerinden önce sabahları, işlerin yoğun ve zamanın kıt olduğu öğle vakti, sisli şehir ayının yüzü altında geceleyin, tüm ışıklarda ve yalnızlığın ya da kalabalığın her saatinde, avukat seçtiği nöbet yerinde bulunabilirdi.

"O Bay Hyde ise," diye düşünmüştü, "ben de Bay Arayan olurum."

Ve nihayet sabrı ödüllendirildi. Güzel ve kuru bir geceydi; havada ayaz vardı; sokaklar bir balo salonu kadar temizdi; rüzgârın sarsmadığı lambalar düzenli bir ışık ve gölge deseni çiziyordu. Saat on civarında, dükkânlar kapandığında, ara sokak çok yalnızdı ve her taraftan gelen Londra'nın alçak uğultusuna rağmen çok sessizdi. Küçük sesler uzağa taşınıyordu; evlerden gelen ev sesleri yolun her iki yanından net bir şekilde duyulabiliyordu; ve herhangi bir yayanın yaklaştığı haberi ondan çok önce geliyordu. Bay Utterson birkaç dakikadır nöbet yerindeydi ki, yaklaşan tuhaf, hafif bir ayak sesinin farkına vardı. Gece devriyeleri sırasında, hâlâ çok uzaktayken birdenbire şehrin uğultusu ve gürültüsünden net bir şekilde ayrılan tek bir kişinin ayak seslerinin

tuhaf etkisine uzun zamandır alışmıştı. Yine de dikkati daha önce hiç bu kadar keskin ve kararlı bir şekilde çekilmemişti; ve avlunun girişine çekilirken başarıya dair güçlü, batıl bir önseziyleydi.

Adımlar hızla yaklaştı ve sokağın sonunu dönerken birdenbire yükseldi. Avukat, girişten dışarı bakarak, ne tür bir adamla uğraşması gerektiğini kısa sürede görebildi. Küçük ve çok sade giyinmişti ve görünüşü, o mesafeden bile, bir şekilde gözlemcinin isteğine şiddetle karşı geliyordu. Ama doğruca kapıya yöneldi, zamandan kazanmak için yolu geçti; ve gelirken, eve yaklaşan biri gibi cebinden bir anahtar çıkardı.

Bay Utterson dışarı adım attı ve geçerken omzuna dokundu. "Bay Hyde, sanırım?"

Bay Hyde tıslayan bir nefesle geri çekildi. Ama korkusu yalnızca anlıktı; ve avukatın yüzüne bakmamış olsa da, yeterince soğukkanlı bir şekilde yanıtladı: "Benim adım o. Ne istiyorsunuz?"

"İçeri girdiğinizi görüyorum," diye yanıtladı avukat. "Ben Dr. Jekyll'ın eski bir arkadaşayım—Gaunt Sokağı'ndan Bay Utterson—adımı duymuş olmalısınız; ve sizinle bu kadar uygun bir şekilde karşılaşınca, beni içeri buyur edebileceğinizi düşündüm."

"Dr. Jekyll'ı bulamazsınız; evde yok," diye yanıtladı Bay Hyde, anahtarı üfleyerek. Ve sonra birdenbire, yine de başını kaldırmadan, "Beni nasıl tanıdınız?" diye sordu.

"Sizin tarafınızdan," dedi Bay Utterson, "bana bir iyilik yapar mısınız?"

"Memnuniyetle," diye yanıtladı öteki. "Ne olacak?"

"Yüzünüzü görmeme izin verir misiniz?" diye sordu avukat.

Bay Hyde tereddüt eder göründü ve sonra, ani bir düşünceyleymiş gibi, meydan okuyan bir havayla döndü; ve çift birkaç saniye boyunca oldukça sabit bir şekilde birbirine baktı. "Şimdi sizi tekrar tanıyacağım," dedi Bay Utterson. "Belki faydalı olur."

"Evet," diye yanıtladı Bay Hyde, "tanışmamız iyi oldu; ve _à propos_, adresimi almalısınız." Ve Soho'da bir sokağın numarasını verdi.

"Yüce Tanrım!" diye düşündü Bay Utterson, "yoksa o da mı vasiyeti düşünüyordu?" Ama duygularını kendine sakladı ve adres karşısında sadece homurdanarak onayladı.

"Ve şimdi," dedi öteki, "beni nasıl tanıdınız?"

"Tariften," cevabıydı.

"Kimin tarifinden?"

"Ortak arkadaşlarımız var," dedi Bay Utterson.

"Ortak arkadaşlar," diye yankıladı Bay Hyde, biraz boğukça. "Onlar kim?"

"Mesela Jekyll," dedi avukat.

"Size söylemedi o," diye bağırdı Bay Hyde, bir öfke kızarıklığıyla. "Yalan söyleyeceğinizi düşünmemiştim."

"Hadi ama," dedi Bay Utterson, "bu uygun bir dil değil."

Öteki vahşi bir kahkahayla yüksek sesle hırladı; ve bir sonraki anda, olağanüstü bir çeviklikle kapıyı açtı ve evin içinde kayboldu.

Bay Hyde onu terk ettiğinde avukat bir süre durdu, huzursuzluğun resmi gibi. Sonra yavaşça sokağı tırmanmaya başladı, her iki adımda bir duraklıyor ve zihinsel bir şaşkınlık içindeki bir adam gibi elini alnına götürüyordu. Yürürken tartıştığı sorun, nadiren çözülen türden bir sorundu. Bay Hyde solgun ve cüceydi, adlandırılmayan bir şekil bozukluğu olmaksızın bir sakatlık izlenimi veriyordu, nahoş bir gülümsemesi vardı, avukata karşı bir tür katilce bir ürkeklik ve cesaret karışımıyla davranmıştı ve boğuk, fısıltılı ve biraz kırık bir sesle konuşuyordu; tüm bunlar aleyhineydi, ama bunların hepsi bir arada bile Bay Utterson'ın ona duyduğu şimdiye kadar bilinmeyen iğrenmeyi, tiksintiyi ve korkuyu açıklayamazdı. "Başka bir şey daha olmalı," dedi şaşkın beyefendi. "Daha fazlası var, eğer ona bir isim bulabilirsem. Tanrı beni korusun, adam neredeyse insan değil! İlk bir şey, diyelim mi? Yoksa bu Dr. Fell'in eski hikâyesi mi? Yoksa bu, çamurlu kabından bu şekilde sızan ve onu dönüştüren pis bir ruhun salt ışıltısı mı? Sanırım sonuncusu; çünkü, ah benim zavallı yaşlı Harry Jekyll'ım, eğer bir yüzde Şeytan'ın imzasını okuduysam, bu senin yeni arkadaşınınkindedir."

Ara sokağın köşesini dönünce, şimdi çoğunlukla eski ihtişamlarından bozulmuş ve her türden ve her durumdan adama daireler ve odalar halinde kiralanmış antik, güzel evlerden oluşan bir meydan vardı; harita oymacıları, mimarlar, şaibeli avukatlar ve belirsiz girişimlerin acenteleri. Ancak bir ev, köşeden ikinci, hâlâ tamamen kullanılıyordu; ve kapısında—büyük bir zenginlik ve rahatlık havası taşıyan, şimdi

pencere pervazı dışında karanlığa gömülmüş olan bu evin—Bay Utterson durdu ve kapıyı çaldı. İyi giyimli, yaşlı bir hizmetçi kapıyı açtı.

"Dr. Jekyll evde mi, Poole?" diye sordu avukat.

"Bakayım, Bay Utterson," dedi Poole, konuşurken ziyaretçiyi, taş döşeli, alçak tavanlı, ferah, bir kır evi tarzında parlak bir açık şömineyle ısıtılan ve pahalı meşe dolaplarla döşenmiş rahat bir salona alarak. "Burada şöminenin yanında bekler misiniz, efendim? Yoksa yemek odasında size bir ışık yakayım mı?"

"Burada, teşekkür ederim," dedi avukat ve yaklaştı ve uzun şömine siperliğine yaslandı. Şimdi yalnız bırakıldığı bu salon, arkadaşı doktorun en sevdiği hayaliydi; ve Utterson'ın kendisi de onu Londra'nın en hoş odası olarak anardı. Ama bu gece damarlarında bir ürperti vardı; Hyde'ın yüzü hafızasında ağır bir şekilde duruyordu; hayata karşı bir mide bulantısı ve tiksinti hissetti (ki bu onda nadirdi); ve ruh halinin kasvetinde, cilalı dolapların üzerinde titreşen ateş ışığında ve tavandaki gölgenin huzursuz sıçrayışında bir tehdit okur gibi oldu. Poole kısa süre sonra Dr. Jekyll'ın dışarı çıktığını bildirmek için döndüğünde duyduğu rahatlama utandı.

"Bay Hyde'ın eski teşrih odasının kapısından girdiğini gördüm, Poole," dedi. "Dr. Jekyll evde yokken bu doğru mu?"

"Kesinlikle doğru, Bay Utterson, efendim," diye yanıtladı hizmetçi. "Bay Hyde'ın bir anahtarı var."

"Efendiniz o genç adama epey güveniyor gibi görünüyor, Poole," diye devam etti öteki dalgın dalgın.

"Evet, efendim, gerçekten öyle," dedi Poole. "Hepimize ona itaat etme emri verildi."

"Bay Hyde'la hiç tanıştığımı sanmıyorum?" diye sordu Utterson.

"Ah, hayır, efendim. O burada asla _yemek yemez_, " diye yanıtladı uşak. "Aslında onu evin bu tarafında çok az görürüz; çoğunlukla laboratuvardan gelir gider."

"Peki, iyi geceler, Poole."

"İyi geceler, Bay Utterson."

Ve avukat çok ağır bir kalp ile yola koyuldu. "Zavallı Harry Jekyll," diye düşündü, "içim kötüye gidiyor, derin sularda! Gençken vahşiydi; uzun zaman önce elbette; ama

Tanrı'nın yasında zamanaşımı yoktur. Ah, öyle olmalı; eski bir günahın hayaleti, gizli bir rezaletin kanseri: hafızanın unuttuğu ve bencilliğin bağışladığı suçtan yıllar sonra, _pede claudo_, ceza geliyor." Ve avukat, bu düşünceden korkarak, bir süre kendi geçmişi üzerinde düşündü, hafızasının her köşesini yoklayarak, eski bir haksızlığın bir Jack-in-the-Box'unun orada birdenbire ortaya çıkmasını diye. Geçmiş oldukça lekesizdi; çok az adam hayatlarının sicilini daha az endişeyle okuyabilirdi; yine de yaptığı birçok kötü şey için yerlere kadar eğildi ve yapmaya çok yaklaştığı ama kaçındığı birçok şey için ölçülü ve korkulu bir minnettarlığa yükseldi. Ve sonra önceki konusuna geri dönerek, bir umut kıvılcımı hissetti. "Bu Bay Hyde, eğer incelenirse," diye düşündü, "kendine ait sırları olmalı; görünüşüne bakılırsa kara sırlar; zavallı Jekyll'ın en kötüsünün bile güneş ışığı gibi kalacağı sırlar. İşler olduğu gibi devam edemez. Bu yaratığın bir hırsız gibi Harry'nin yatağının başına süzülmesini düşünmek beni ürpertiyor; zavallı Harry, ne uyanış! Ve tehlikesi; çünkü bu Hyde vasiyetin varlığından şüphelenirse, mirasa konmak için sabırsızlanabilir. Ah, omuz vermeliyim—eğer Jekyll izin verirse," diye ekledi, "yeter ki Jekyll izin versin." Çünkü bir kez daha zihninin gözünde, şeffaflık kadar net bir şekilde, vasiyetin tuhaf maddelerini gördü.

Bölüm 3

İki hafta sonra, mükemmel bir talih eseri, doktor beş altı eski kafadarına keyifli akşam yemeklerinden birini verdi; hepsi zeki, saygın adamlardı ve hepsi iyi şaraptan anlardı; ve Bay Utterson, diğerleri gittikten sonra geri kalacak şekilde ayarladı. Bu yeni bir düzenleme değil, onlarca kez olmuş bir şeydi. Utterson'ın sevildiği yerde, iyi sevilirdi. Ev sahipleri, hafif kalpli ve gevşek dilli olanlar çoktan eşiği geçmişken, kuru avukatı alıkoymayı severlerdi; onun gösterişsiz arkadaşlığında bir süre oturmayı, neşenin harcaması ve geriliminden sonra sessizliğiyle sakinleşerek yalnızlık için pratik yapmayı severlerdi. Bu kurala Dr. Jekyll da istisna değildi; ve şimdi ateşin karşı tarafında otururken—elli yaşlarında, iri yapılı, dolgun yüzlü, belki biraz kurnaz bir ifadesi olan ama her işareti yetenek ve nezaket taşıyan bir adam—bakışlarından Bay Utterson'a karşı samimi ve sıcak bir sevgi beslediği görülüyordu.

"Seninle konuşmak istiyordum, Jekyll," diye başladı Utterson. "Şu vasiyetini biliyorsun?"

Yakından bakan biri konunun nahoş olduğunu anlayabilirdi; ama doktor neşeyle karşıladı. "Zavallı Utterson," dedi, "böyle bir müvekkilin olduğu için şanssızsın. Vasiyetimden senin kadar sıkıntıya düşen birini görmedim; ta ki o dar kafalı bilgiç Lanyon'un, benim bilimsel sapkınlıklarım dediği şeyden sıkıntıya düşmesi hariç. Ah, onun iyi bir adam olduğunu biliyorum—kaşlarını çatmana gerek yok—mükemmel bir adam ve onunla her zaman daha fazla görüşmeyi düşünüyorum; ama yine de dar kafalı bir bilgiç; cahil, yaygaracı bir bilgiç. Hiçbir adamdan Lanyon'dan olduğu kadar hayal kırıklığına uğramadım."

"Bunu hiç onaylamadığımı biliyorsun," diye devam etti Utterson, acımasızca yeni konuyu görmezden gelerek.

"Vasiyetimi mi? Evet, elbette, biliyorum," dedi doktor, biraz sertçe. "Bana söyledin."

"Pekala, sana yine söylüyorum," diye devam etti avukat. "Genç Hyde hakkında bazı şeyler öğrendim."

Dr. Jekyll'ın iri, yakışıklı yüzü dudaklarına kadar soldu ve gözlerinin etrafında bir kararalma oldu. "Daha fazla duymak istemiyorum," dedi. "Bunu kapatmayı kabul ettiğimizi sanıyordum."

"Duyduklarım iğrençti," dedi Utterson.

"Hiçbir şey değiştirmez. Durumumu anlamıyorsun," diye yanıtladı doktor, biraz tutarsız bir tavırla. "Acı verici bir durumdayım, Utterson; durumum çok tuhaf—çok tuhaf. Konuşarak düzeltilemeyecek işlerden biri."

"Jekyll," dedi Utterson, "beni bilirsin: güvenilir bir adamım. Bunu bana gizlice açıkça anlat; ve seni bundan kurtarabileceğime hiç şüphem yok."

"İyi Utterson," dedi doktor, "bu çok iyiliğın, bu gerçekten iyiliğın ve sana nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. Sana tamamen inanıyorum; sana yaşayan herkesten daha çok güvenirim, evet, seçme şansım olsa kendimden bile; ama gerçekten sandığın gibi değil; o kadar kötü değil; ve iyi kalbini rahatlatmak için sana bir şey söyleyeceğim: istediğım an Bay Hyde'dan kurtulabilirim. Bunun üzerine sana söz veriyorum; ve sana tekrar tekrar teşekkür ediyorum; ve sadece küçük bir kelime daha ekleyeceğim, Utterson, eminim iyi niyetle karşılırsın: bu özel bir mesele ve senden bunu rahat bırakmanı rica ediyorum."

Utterson biraz düşündü, ateşe bakarak.

"Tamamen haklı olduğuna hiç şüphem yok," dedi sonunda, ayağı kalkarak.

"Pekala, ama bu işe değindik ya ve umarım son kez," diye devam etti doktor, "anlamamı istediğım bir nokta daha var. Gerçekten zavallı Hyde'a karşı çok büyük bir ilgim var. Onu gördüğünü biliyorum; bana söyledi; ve kaba davrandığından korkuyorum. Ama o genç adama gerçekten çok, çok büyük bir ilgi duyuyorum; ve eğer ben gidersem, Utterson, bana söz vermeni istiyorum, ona katlanacak ve haklarını almasını sağlayacaksın. Eğer her şeyi bilseydin, yapardın sanırım; ve eğer söz verirsen, bu aklımdan bir yük kalkardı."

"Onu seveceğimi iddia edemem," dedi avukat.

"Bunu istemiyorum," diye yalvardı Jekyll, elini diğerinin koluna koyarak; "sadece adalet istiyorum; senden sadece, ben artık burada değilken, onun için, benim hatırıma ona yardım etmeni istiyorum."

Utterson bastırılmaz bir iç çekti. "Peki," dedi, "söz veriyorum."

Bölüm 4

Neredeyse bir yıl sonra, 18— Ekim ayında, Londra olağanüstü vahşette bir cinayetle sarsıldı ve bu cinayet kurbanın yüksek konumu nedeniyle daha da dikkat çekici hale geldi. Ayrıntılar az ve ürkütücüydü. Nehrin yakınında bir evde yalnız yaşayan bir hizmetçi kız, saat on bir sularında yukarı yatağına çıkmıştı. Gece yarısı şehrin üzerine bir sis çökmüş olsa da, gecenin erken saatleri bulutsuzdu ve hizmetçinin penceresinin baktığı ara yol, dolunay tarafından parlak bir şekilde aydınlatılıyordu. Romantik bir yapıda olduğu anlaşılıyordu, çünkü doğrudan pencerenin altında duran sandığının üzerine oturdu ve hayallere daldı. O deneyimi anlatırken gözyaşları içinde söylediğine göre, hiçbir zaman tüm insanlarla bu kadar huzurlu hissetmemiş ya da dünya hakkında bu kadar iyi düşünmemişti. Ve böyle otururken, ara yolda yaklaşan beyaz saçlı, yaşlı, güzel bir beyefendinin farkına vardı; ve onu karşılamak üzere ilerleyen, başta pek dikkat etmediği, çok küçük bir başka beyefendi. Konuşma mesafesine geldiklerinde (ki bu tam hizmetçinin gözlerinin önündeydi), yaşlı adam eğildi ve diğerine oldukça kibar bir şekilde hitap etti. Söylediklerinin konusu pek önemli görünmüyordu; aslında, eliyle işaret etmesinden, sadece yolunu soruyor gibiydi; ama konuşurken ay yüzünde parlıyordu ve kız onu izlemekten zevk alıyordu, öyle masum ve eski dünya bir nezaket, yine de iyi temellendirilmiş bir öz-hoşnutluğun yüksekliğini soluyor gibiydi. Kısa süre sonra gözü diğerine kaydı ve onda, bir keresinde efendisini ziyaret etmiş ve hoşlanmadığı belli bir Bay Hyde'ı tanıdığına şaşırıldı. Elinde, oynadığı ağır bir baston vardı; ama hiçbir zaman tek kelime etmedi ve kötü gizlenmiş bir sabırsızlıkla dinliyormuş gibi görünüyordu. Ve sonra birdenbire büyük bir öfke aleviyle patladı, ayağını yere vuruyor, bastonu sallıyor ve (hizmetçinin tarif ettiği gibi) bir deli gibi davranıyordu. Yaşlı beyefendi, çok şaşırılmış ve biraz incinmiş bir havayla bir adım geri çekildi; ve o anda Bay Hyde tüm sınırları aştı ve onu bastonla yere serdi. Ve bir sonraki anda, maymunvari bir öfkeyle, kurbanını ayakları altında eziyor ve bir dolu darbe indiriyordu, darbeler altında kemikler duyulabilir şekilde parçalanıyor ve vücut yolda sığıyordu. Bu görüntülerin ve seslerin dehşetiyle hizmetçi bayıldı.

Kendine geldiğinde saat ikiydi ve polisi çağırdı. Katil çoktan gitmişti; ama kurbanı ara yolun ortasında, inanılmaz derecede parçalanmış halde yatıyordu. Suçun işlendiği baston, nadir ve çok sert ve ağır bir ağaçtan olmasına rağmen, bu akılsız vahşetin baskısı altında ortadan ikiye kırılmıştı; kırık bir parça yandaki oluğa yuvarlanmıştı— diğeri ise şüphesiz katil tarafından götürülmüştü. Kurbanın üzerinde bir cüzdan ve altın saat bulundu; ancak, muhtemelen postaya götürdüğü ve üzerinde Bay

Utterson'ın adı ve adresi bulunan mühürlü ve pullu bir zarf dışında hiçbir kart veya kağıt yoktu.

Bu, ertesi sabah, avukat daha yataktan çıkmadan ona getirildi; ve onu görür görmez ve koşullar anlatılır anlatılmaz, ciddi bir dudak büktü. "Cesedi görene kadar hiçbir şey söylemeyeceğim," dedi; "bu çok ciddi olabilir. Giydiğim sürece bekleyin." Ve aynı ciddi yüz ifadesiyle kahvaltısını aceleyle yaptı ve cesedin götürüldüğü polis merkezine sürdü. Hücreye girer girmez başını salladı.

"Evet," dedi, "onu tanıyorum. Bunun Sir Danvers Carew olduğunu söylediğim için üzgünüm."

"Yüce Tanrım, efendim," diye bağırdı memur, "bu mümkün mü?" Ve bir sonraki anda gözü profesyonel bir hırsıyla parladı. "Bu çok ses getirecek," dedi. "Ve belki bize adamı bulmada yardımcı olabilirsiniz." Ve hizmetçinin gördüklerini kısaca anlattı ve kırık bastonu gösterdi.

Bay Utterson, Hyde adıyla zaten irkilmişti; ama baston önüne konulduğunda artık şüphe edemezdi; kırık ve yıpranmış olmasına rağmen, onu yıllar önce Henry Jekyll'a kendisinin hediye ettiği baston olarak tanıdı.

"Bu Bay Hyde kısa boylu biri mi?" diye sordu.

"Özellikle kısa ve özellikle kötü görünümlü, hizmetçinin dediği bu," dedi memur.

Bay Utterson biraz düşündü; ve sonra başını kaldırarak, "Eğer benimle arabama gelerseniz," dedi, "sanırım sizi evine götürebilirim."

Bu sırada sabahın dokuzu civarıydı ve mevsimin ilk sisiydi. Gökyüzünün üzerine büyük, çikolata rengi bir kefen inmişti, ama rüzgâr sürekli yükleniyor ve bu savaş halindeki buharları bozuyordu; öyle ki araba sokaktan sokağa sürünürken, Bay Utterson alacakaranlığın şaşırtıcı sayıda derecesini ve tonunu gördü; çünkü burası akşamın sonu gibi karanlıktı; ve orada, garip bir yangının ışığı gibi, zengin, korkunç bir kahverengi parıltısı vardı; ve burada, bir an için, sis tamamen dağılacak ve dönen çelenklerin arasına solgun bir gün ışığı huzmesi bakacaktı. Bu değişen görüntüler altında görülen Soho'nun kasvetli semti, çamurlu yolları, pasaklı yayaları ve asla söndürülmemiş ya da bu hüznü karanlık yeniden istilasıyla savaşmak için yeniden yakılmış lambalarıyla, avukatın gözünde bir kabus şehrinin bir bölgesi gibi görünüyordu. Ayrıca zihninin düşünceleri en kasvetli renktendi; ve arabadaki yol

arkadaşına baktığında, bazen en dürüst olanı bile etkisi altına alabilen yasaya ve yasa görevlilerine karşı o korkunun bir dokunuşunun farkındaydı.

Araba belirtilen adresin önünde durduğunda, sis biraz kalktı ve ona pist bir sokak, bir cin evi, salaş bir Fransız lokantası, kuruluşluk romanlar ve iki penilik salatalar satan bir dükkân, kapı aralıklarında toplanmış birçok yırtık pırtık çocuk ve sabah içkisi için ellerinde anahtarla dışarı çıkan birçok farklı milletten birçok kadın gösterdi; ve bir sonraki anda sis, koyu kahverengi, o bölgeye tekrar çöktü ve onu bu alçakça çevresinden ayırdı. Burası Henry Jekyll'ın gözdesinin eviydi; çeyrek milyon sterlinin varisi olan bir adamın.

Kapıyı, fildişi yüzlü ve gümüş saçlı yaşlı bir kadın açtı. İkiyüzlülükle düzleştirilmiş şeytani bir yüzü vardı; ama tavırları mükemmeldi. Evet, dedi, burası Bay Hyde'ın eviydi, ama evde yoktu; o gece çok geç gelmişti, ama bir saatten az bir sürede tekrar gitmişti; bunda tuhaf bir şey yoktu; alışkanlıkları çok düzensizdi ve sık sık ortadan kayboluyordu; örneğin, düne kadar onu neredeyse iki aydır görmemişti.

"Pekala, o zaman odalarını görmek istiyoruz," dedi avukat; ve kadın bunun imkânsız olduğunu söylemeye başlayınca, "Sana bu kişinin kim olduğunu söyleyeyim," diye ekledi. "Bu, Scotland Yard'dan Müfettiş Newcomen."

Kadının yüzünde iğrenç bir sevinç parıltısı belirdi. "Ah!" dedi, "başı belada! Ne yaptı?"

Bay Utterson ve müfettiş baktı. "Pek popüler bir karaktere benzemiyor," diye gözlemledi müfettiş. "Ve şimdi, iyi kadın, izin ver de ben ve bu beyefendi etrafa bir bakalım."

Evin tamamında, yaşlı kadın dışında boş olan, Bay Hyde sadece birkaç oda kullanmıştı; ama bunlar lüks ve zevkle döşenmişti. Bir dolap şarapla doluydu; gümüş takımlar vardı, örtüler zarifti; duvarlarda, Henry Jekyll'dan (Utterson'ın tahmin ettiği gibi) bir hediye olan güzel bir tablo asılıydı, ki Jekyll meraklısıydı; ve halılar kalın ve hoş renklerdeydi. Ancak o anda odalar, yakında ve aceleyle didik didik edilmiş olmanın tüm izlerini taşıyordu; kıyafetler yerde, cepleri dışarı dönmüştü; kilitli çekmeceler açıktı; ve ocakta, sanki birçok kağıt yakılmış gibi bir yığın gri kül vardı. Müfettiş bu küllerin arasından, ateşin etkisine dayanmış yeşil bir çek defterinin kopmuş kapağını çıkardı; bastonun diğer yarısı kapının arkasında bulundu; ve bu şüphelerini kesinleştirdiği için, memur memnuniyetini dile getirdi. Birkaç bin

sterlinin katilin hesabında olduğu ortaya çıkan bankaya bir ziyaret, memnuniyetini tamamladı.

"Emin olabilirsiniz, efendim," dedi Bay Utterson'a, "onu elimde tutuyorum. Aklını kaçırmış olmalı, yoksa bastonu asla bırakmazdı ya da her şeyden önce ek defterini yakmazdı. Ne de olsa para adam için hayattır. Bankada onu beklemekten ve el ilanlarını dağıtmaktan başka yapacak bir şeyimiz yok."

Ancak bu sonuncusu o kadar kolay gerçekleşmedi; çünkü Bay Hyde'ın tanıdığı çok az kişi vardı—hizmetçi kızın efendisi bile onu yalnızca iki kez görmüştü; ailesi hiçbir yerde bulunamadı; hiç fotoğrafı çekilmemişti; ve onu tarif edebilecek birkaç kişi, sıradan gözlemcilerin yapacağı gibi, büyük farklılıklar gösteriyordu. Sadece bir noktada hemfikirdiler: o da kaçağın izleyenlerde bıraktığı, ifade edilemeyen sakatlığın rahatsız edici hissiydi.

Bölüm 5

Öğleden sonra geç saatlerdi; Bay Utterson, Dr. Jekyll'ın kapısına gittiğinde, Poole onu hemen içeri aldı ve mutfak bölümlerinden ve bir zamanlar bahçe olan bir avludan geçerek, laboratuvar veya teşrih odaları olarak bilinen binaya götürdü. Doktor evi ünlü bir cerrahın varislerinden satın almıştı; ve kendi zevki anatomiden ziyade kimyasal olduğu için, bahçenin dibindeki bloğun amacını değiştirmişti. Avukat, arkadaşının evinin bu bölümünde ilk kez kabul ediliyordu; ve penceresiz, pist yapıyı merakla süzdü ve bir zamanlar hevesli öğrencilerle dolu olan, şimdi ise cılız ve sessiz duran, masaları kimyasal aletlerle yüklü, zemini sandıklar ve samanlarla dolu ve ışığın sisli kubbeden loşça düştüğü salonu geçerken, etrafa nahoş bir yabancılik hissiyle baktı. Uçta, bir merdiven kırmızı çuha kaplı bir kapıya çıkıyordu; ve buradan Bay Utterson nihayet doktorun çalışma odasına alındı. Cam dolaplarla çevrili, diğer şeylerin yanı sıra bir boy aynası ve bir iş masası ile döşenmiş, demir parmaklıkları üç tozlu pencereden avluya bakan büyük bir odaydı. Şöminede ateş yanıyordu; ocak rafında bir lamba yakılmıştı, çünkü evlerin içinde bile sis kalınlaşmaya başlamıştı; ve orada, sıcaklığın hemen yanında, Dr. Jekyll ölüm gibi hasta görünerek oturuyordu. Ziyaretçisini karşılamak için ayağa kalkmadı, soğuk bir el uzattı ve değişmiş bir sesle hoş geldin dedi.

"Ve şimdi," dedi Bay Utterson, Poole onları terk eder etmez, "haberleri duydun mu?"

Doktor ürperdi. "Meydanda bağıryorlardı," dedi. "Yemek odamda duydum."

"Tek kelime," dedi avukat. "Carew benim müvekkilimdi, ama sen de öylesin ve ne yaptığımı bilmek istiyorum. Bu herifi saklayacak kadar delirmedin, değil mi?"

"Utterson, Tanrı'ya yemin ederim," diye bağırdı doktor, "Tanrı'ya yemin ederim onu bir daha asla görmeyeceğim. Sana namusum üzerine söz veriyorum, bu dünyada onunla işim bitti. Her şey sona erdi. Ve aslında benim yardımımıza ihtiyacı yok; onu benim gibi tanımıyorsun; o güvende, tamamen güvende; sözlerime dikkat et, ondan bir daha haber alınmayacak."

Avukat kasvetle dinledi; arkadaşının ateşli tavrı hoşuna gitmedi. "Ondan oldukça emin görünüyorsun," dedi; "ve senin hatırına, umarım haklısındır. Duruşmaya gelirse, adın geçebilir."

"Ondan tamamen eminim," diye yanıtladı Jekyll; "kimseyle paylaşamayacağım kesinlik için gerekçelerim var. Ama bana tavsiye verebileceğin bir şey var. Bir—bir mektup aldım; ve polise gösterip göstermemek konusunda kararsızım. Onu senin ellerine bırakmak istiyorum, Utterson; eminim akıllıca karar verirsin; sana o kadar güveniyorum ki."

"Korkarım, onun yakalanmasına yol açabilir diye endişeleniyorsun?" diye sordu avukat.

"Hayır," dedi öteki. "Hyde'a ne olduğunu umursadığım söylenemez; onunla tamamen işim bitti. Bu nefret dolu işin biraz ortaya çıkardığı kendi karakterimi düşünüyordum."

Utterson bir süre düşündü; arkadaşının bencilliğine şaşırды, ama yine de rahatladı. "Pekala," dedi sonunda, "mektubu göreyim."

Mektup tuhaf, dik bir el yazısıyla yazılmış ve "Edward Hyde" imzalıydı; ve kısaca, yazarın hayırseveri, binlerce cömertliği uzun süredir bu kadar değersizce ödediği Dr. Jekyll'ın, güvenliği için endişelenmesine gerek olmadığını, çünkü emin olduğu kaçış yolları olduğunu belirtiyordu. Avukat bu mektubu yeterince beğendi; yakınlığa beklediğinden daha iyi bir renk kattı; ve geçmişteki bazı şüpheleri için kendini suçladı.

"Zarfı var mı?" diye sordu.

"Yaktım," diye yanıtladı Jekyll, "ne yaptığımı düşünemedim. Ama üzerinde posta damgası yoktu. Not elden verilmişti."

"Bunu saklayıp üzerinde uyuyayım mı?" diye sordu Utterson.

"Benim için tamamen karar vermeni istiyorum," cevabıydı. "Kendime olan güvenimi kaybettim."

"Pekala, düşüneceğim," diye yanıtladı avukat. "Ve şimdi bir kelime daha: vasiyetindeki o kaybolma şartlarını Hyde dikte ettirdi, değil mi?"

Doktor baygınlık geçirecek gibi oldu; ağzını sıkıca kapattı ve başını salladı.

"Biliyordum," dedi Utterson. "Seni öldürmeyi planlıyordu. İyi kurtuldun."

"Bundan çok daha önemli bir şey yaşadım," diye yanıtladı doktor ciddiyetle: "Bir ders aldım—Aman Tanrım, Utterson, nasıl bir ders aldım!" Ve bir an için ellerinin arasına sakladı yüzünü.

Çıkarken avukat durdu ve Poole ile bir iki kelime konuştu. "Bu arada," dedi, "bugün bir mektup elden verilmişti: haberci nasıl biriydi?" Ama Poole, posta dışında hiçbir şey gelmediğinden emindi; "ve onunla da sadece sirkülerler," diye ekledi.

Bu haber, ziyaretçiyi korkuları yenilenmiş bir şekilde gönderdi. Açıkça mektup laboratuvar kapısından gelmişti; hatta muhtemelen çalışma odasında yazılmıştı; ve eğer öyleyse, farklı değerlendirilmeli ve daha fazla dikkatle ele alınmalıydı. Giderken gazeteciler kaldırımlarda sesleri kısılarak bağıryorlardı: "Özel baskı. Bir milletvekilinin şok edici cinayeti." Bu, bir arkadaş ve müvekkilinin cenaze nutkuydu; ve bir diğerinin iyi adının skandalın girdabında sürüklenmesine dair bir endişeye kapılmaktan kendini alamadı. En azından vermesi gereken çetrefilli bir karardı; ve alışkanlık gereği kendine güvenen biri olarak, tavsiye için can atmaya başladı. Doğrudan alması mümkün değildi; ama belki, diye düşündü, dolaylı yoldan elde edilebilirdi.

Kısa bir süre sonra, kendi ocağının bir tarafında, baş kâtibi Bay Guest ise diğer tarafında oturuyordu ve ortada, ateşten özenle hesaplanmış bir mesafede, evinin temellerinde uzun süre güneş görmemiş özel bir eski şarap şişesi vardı. Sis hâlâ boğulmuş şehrin üzerinde kanat çırpıyor, lambalar yakuttanmış gibi parıldıyordu; ve bu düşen bulutların boğucu örtüsü aracılığıyla, şehrin hayatının alayı, büyük bir rüzgar sesiyle büyük atardamarlardan akmaya devam ediyordu. Ama oda ateş ışığıyla neşeliydi. Şişede asitler çoktan çözülmüştü; imparatorluk boyası, renkli camlarda rengin daha zenginleşmesi gibi zamanla yumuşamıştı; ve bağlardaki sıcak sonbahar öğleden sonralarının parıltısı, serbest kalmaya ve Londra'nın sislerini dağıtmaya hazırdı. Farkında olmadan avukat yumuşadı. Bay Guest'ten daha az sır sakladığı kimse yoktu; ve sakladığı sırların her zaman istediği kadar olduğundan emin değildi. Guest sık sık doktorun evine iş için gitmişti; Poole'u tanıyordu; Bay Hyde'ın evdeki tanışıklığını duymamış olması imkânsızdı; sonuçlar çıkarabilirdi: o halde, sırrı yerine koyan bir mektubu görmesi daha iyi olmaz mıydı? ve hepsinden öte, Guest büyük bir el yazısı öğrencisi ve eleştirmeni olduğu için, bu adımı doğal ve nazik karşılamaz mıydı? Ayrıca kâtip, akıl danışılan bir adamdı; bu kadar tuhaf bir belgeyi bir yorum yapmadan okuyamazdı; ve bu yorumla Bay Utterson gelecekteki yolunu belirleyebilirdi.

"Bu Sir Danvers hakkında üzücü bir iş," dedi.

"Evet, efendim, gerçekten. Çok fazla kamuoyu duygusu uyandırdı," diye yanıtladı Guest. "Adam, tabii ki, deliydi."

"Bu konuda senin görüşlerini duymak isterim," diye yanıtladı Utterson. "Burada onun el yazısıyla bir belgem var; aramızda kalsın, çünkü onun hakkında ne yapacağımı pek bilmiyorum; en iyi ihtimalle çirkin bir iş. Ama işte burada; tam senlik: bir katilin imzası."

Guest'in gözleri parladı ve hemen oturup onu tutkuyla inceledi. "Hayır efendim," dedi: "deli değil; ama tuhaf bir el."

"Ve tüm hesaplara göre çok tuhaf bir yazar," diye ekledi avukat.

Tam o sırada hizmetçi bir notla girdi.

"Bu Dr. Jekyll'dan mı, efendim?" diye sordu kâtip. "El yazısını tanıdığımı sandım. Özel bir şey mi, Bay Utterson?"

"Sadece bir akşam yemeği daveti. Neden? Görmek ister misin?"

"Bir dakika. Teşekkür ederim, efendim;" ve kâtip iki kağıdı yan yana koydu ve içeriklerini dikkatle karşılaştırdı. "Teşekkür ederim, efendim," dedi sonunda, ikisini de geri vererek; "çok ilginç bir imza."

Bay Utterson'ın kendi kendisiyle mücadele ettiği bir duraklama oldu. "Neden onları karşılaştırdın, Guest?" diye sordu aniden.

"Şey, efendim," diye yanıtladı kâtip, "oldukça tuhaf bir benzerlik var; iki el birçok noktada aynı: sadece farklı eğimli."

"Oldukça tuhaf," dedi Utterson.

"Dediğiniz gibi, oldukça tuhaf," diye yanıtladı Guest.

"Bu nottan bahsetmem, bilirsin," dedi patron.

"Hayır, efendim," dedi kâtip. "Anlıyorum."

Ama o gece Bay Utterson yalnız kalır kalmaz, notu kasasına kilitledi ve o andan itibaren orada kaldı. "Ne!" diye düşündü. "Henry Jekyll bir katil için sahtecilik yapıyor!" Ve damarlarındaki kan dondu.

Bölüm 6

Zaman ilerledi; Sir Danvers'ın ölümü kamusal bir yaralanma olarak görüldüğü için binlerce sterlin ödül teklif edildi; ama Bay Hyde, sanki hiç var olmamış gibi polisin gözünden kayboldu. Geçmişinin çoğu, gerçekten de ortaya çıkarıldı ve hepsi rezilceydi: adamın zalimliği, aynı anda hem duygusuz hem şiddetli hikâyeleri; iğrenç hayatı, tuhaf arkadaşları, kariyerini sarmış görünen nefret hakkında hikâyeler çıktı; ama şu anki nerede olduğuna dair tek bir fısıltı bile yoktu. Cinayet sabahı Soho'daki evden ayrıldığı andan itibaren, tamamen silinmişti; ve zaman geçtikçe, Bay Utterson yavaş yavaş alarminin sıcaklığından kurtulmaya ve kendisiyle daha huzurlu olmaya başladı. Sir Danvers'ın ölümü, onun düşüncesine göre, Bay Hyde'ın ortadan kaybolmasıyla fazlasıyla ödenmişti. Bu kötü etki ortadan kalktığına, Dr. Jekyll için yeni bir hayat başladı. İnzivasından çıktı, arkadaşlarıyla ilişkilerini yeniledi, bir kez daha onların bildik misafiri ve ağırlayıcısı oldu; ve hayır işleriyle her zaman tanınmışken, şimdi dindarlıkla da daha az tanınmaz değildi. Meşguldü, bol bol açık havadaydı, iyilik yapıyordu; yüzü, sanki içsel bir hizmet bilinciyle açılıp aydınlanıyor gibiydi; ve iki aydan fazla bir süre boyunca doktor huzur içindeydi.

8 Ocak'ta Utterson, doktorun evinde küçük bir grupta yemek yemişti; Lanyon da oradaydı; ve ev sahibinin yüzü, üçlünün ayrılmaz arkadaşlar olduğu eski günlerdeki gibi birinden diğerine bakıyordu. 12'sinde ve yine 14'ünde kapı avukata kapatıldı. "Doktor eve kapandı," dedi Poole, "ve kimseyi görmüyor." 15'inde tekrar denedi ve yine reddedildi; son iki aydır arkadaşını neredeyse her gün görmeye alışmış olduğu için, bu yalnızlık dönüşünün ruhuna ağır geldiğini fark etti. Beşinci gece Guest'i yemeğe davet etti; ve altıncı gece kendini Dr. Lanyon'a götürdü.

Orada en azından girişi reddedilmedi; ama içeri girdiğinde, doktorun görünümünde meydana gelen değişiklik karşısında şok oldu. Ölüm fermanı yüzüne okunaklı bir şekilde yazılmıştı. Pembe yanaklı adam solmuştu; eti erimişti; gözle görülür şekilde daha keldi ve daha yaşlıydı; ve yine de avukatın dikkatini çeken, bu hızlı fiziksel çöküşün işaretlerinden çok, gözündeki bir bakış ve tavrının niteliğiydi; bunlar derinlere kök salmış bir zihinsel dehşete tanıklık ediyor gibiydi. Doktorun ölümden korkması olası değildi; ama Utterson'ın şüphelenmeye meyilli olduğu şey buydu. "Evet," diye düşündü; "o bir doktor, kendi durumunu ve günlerinin sayılı olduğunu biliyor olmalı; ve bu bilgi dayanabileceğinden fazla." Ve yine de Utterson kötü

görünümü hakkında yorum yaptığında, Lanyon büyük bir kararlılık havasıyla kendini mahkûm bir adam ilan etti.

"Bir şok yaşadım," dedi, "ve asla iyileşmeyeceğim. Haftalar meselesi. Hayat güzeldi; sevdim; evet, efendim, severdim. Bazen düşünüyorum ki, eğer her şeyi bilseydik, gitmekten daha mutlu olurduk."

"Jekyll da hasta," diye gözlemledi Utterson. "Onu gördün mü?"

Ama Lanyon'ın yüzü değişti ve titreyen bir el kaldırdı. "Dr. Jekyll'dan daha fazla haber görmek ya da duymak istemiyorum," dedi yüksek, titreşimli bir sesle. "O kişiyle tamamen işim bitti; ve senden, ölü saydığım birinden bahsetmekten beni bağışlamamı rica ediyorum."

"Ay, ay!" dedi Bay Utterson; ve sonra epey bir duraklamadan sonra, "Yapabileceğim bir şey yok mu?" diye sordu. "Biz üç çok eski arkadaşız, Lanyon; yenilerini yapacak kadar yaşamayacağız."

"Hiçbir şey yapılamaz," diye yanıtladı Lanyon; "kendisine sor."

"Beni görmeyecek," dedi avukat.

"Buna şaşırmadım," cevabıydı. "Bir gün, Utterson, ben öldükten sonra, belki bunun doğrusunu ve yanlışını öğrenmeye gelebilirsin. Sana söyleyemem. Ve bu arada, eğer oturup benimle başka şeyler hakkında konuşabilirsen, Tanrı aşkına, kal ve yap; ama bu lanet olası konudan uzak duramazsan, o zaman Tanrı adına, git, çünkü buna dayanmam."

Eve varır varmaz, Utterson oturdu ve Jekyll'a, evden dışlanmasından şikayet eden ve Lanyon'la bu mutsuz küskünlüğün nedenini soran bir mektup yazdı; ve ertesi gün ona, genellikle çok acıklı bir dille yazılmış ve bazen de karanlık bir şekilde gizemli bir anlam taşıyan uzun bir cevap getirildi. Lanyon'la kavga onarılamazdı. "Eski arkadaşımızı suçlamıyorum," diye yazdı Jekyll, "ama onun asla buluşmamamız gerektiği görüşünü paylaşıyorum. Bundan böyle aşırı bir inziva hayatı yaşamayı planlıyorum; kapım sana bile sık sık kapalıysa şaşırılmamalı ve arkadaşlığımdan şüphe etmemelisin. Kendi karanlık yolumda gitmeme izin vermelisin. Kendi kendime isimlendiremediğim bir ceza ve tehlike getirdim. Eğer günahkarların başıysam, aynı zamanda acı çekenlerin de başıyım. Bu dünyanın insanı bu kadar güçsüz bırakan acılara ve dehşetlere yer olduğunu düşünmezdim; ve bu kaderi hafifletmek için yapabileceğin tek bir şey var, Utterson, o da sessizliğime saygı duymak." Utterson

hayrete düştü; Hyde'ın karanlık etkisi ortadan kalkmıştı, doktor eski görevlerine ve dostluklarına dönmüştü; bir hafta önce, gelecek neşeli ve onurlu bir yaşlılığın her vaadiyle gülümsüyordu; ve şimdi bir anda arkadaşlık, huzur ve tüm hayatının gidişatı mahvolmuştu. Bu kadar büyük ve hazırlıksız bir değişiklik deliliğe işaret ediyordu; ama Lanyon'ın tavrı ve sözleri ışığında, bunun için daha derin bir sebep olmalıydı.

Bir hafta sonra Dr. Lanyon yatağa düştü ve iki haftadan kısa bir süre içinde öldü. Çok etkilendiği cenazeden sonraki gece, Utterson çalışma odasının kapısını kilitledi ve orada, hüzünlü bir mum ışığında oturarak, ölen arkadaşının eliyle yazılmış ve mühürlüyle mühürlenmiş bir zarfı çıkardı ve önüne koydu. "ÖZEL: yalnızca G. J. Utterson'ın ellerine, ve onun ölümü halinde _okunmadan imha edilecek_" diye vurgulu bir şekilde yazılmıştı üstü; ve avukat içindekileri görmekten korkuyordu. "Bugün bir arkadaşımı gömdüm," diye düşündü; "ya bu bana bir başkasına mal olursa?" Ve sonra bu korkuyu sadakatsizlik olarak kınadı ve mühürü kırdı. İçinde, yine mühürlü bir zarf daha vardı ve üzerinde "Dr. Henry Jekyll'ın ölümü veya ortadan kaybolmasına kadar açılmamak üzere" yazılıydı. Utterson gözlerine inanamadı. Evet, ortadan kaybolmaydı; uzun zaman önce yazarına iade ettiği çılgın vasiyette olduğu gibi, yine burada bir ortadan kaybolma fikri ve Henry Jekyll'ın adı birbirine bağlanmıştı. Ama vasiyette bu fikir, Hyde'ın uğursuz önerisinden doğmuştu; çok açık ve korkunç bir amaçla oraya konulmuştu. Lanyon'ın eliyle yazılmış, bu ne anlama gelmeliydi? Kayyımında, yasağı hiçe sayıp hemen bu gizemlerin dibine inmek için büyük bir merak uyandı; ama profesyonel onur ve ölen arkadaşına olan sadakat katı yükümlülüklerdi; ve paket, özel kasasının en iç köşesinde kaldı.

Merakı bastırmak başka şeydir, onu yenmek başka; ve o günden itibaren Utterson'ın hayatta kalan arkadaşının arkadaşlığını aynı hevesle arzulayıp arzulamadığı sorgulanabilir. Onu iyi düşünüyordu; ama düşünceleri tedirgin ve korkuluydu. Ziyarete gitti gerçekten; ama belki de girişinin reddedilmesine rağmen rahatlamıştı; belki de kalbinde, o gönüllü esaret evine kabul edilmektense, Poole ile kapının önünde, açık şehrin havası ve sesleriyle çevrili olarak konuşmayı tercih ediyordu. Poole' un iletcek pek hoş haberleri yoktu. Görünüşe göre doktor, her zamankinden daha fazla, laboratuvarın üzerindeki çalışma odasına kapanmıştı, bazen orada uyuyordu bile; keyifsizdi, çok sessizleşmişti, okumuyordu; aklında bir şey varmış gibiydi. Utterson bu raporların değişmez karakterine o kadar alıştı ki, ziyaretlerinin sıklığını yavaş yavaş azalttı.

Bölüm 7

Pazar günü, Bay Utterson her zamanki gibi Bay Enfield ile yürüyüşünderken, yolları bir kez daha ara sokaktan geçti; ve kapının önüne geldiklerinde, ikisi de durup ona baktı.

"Eh," dedi Enfield, "en azından o hikâye sona erdi. Bay Hyde'dan bir daha haber alamayacağız."

"Umarım," dedi Utterson. "Sana onu bir kez gördüğümü ve senin tiksinti hissini paylaştığımı anlatmış mıydım?"

"Birini diğeri olmadan yapmak imkânsızdı," diye yanıtladı Enfield. "Ve bu arada, bunun Dr. Jekyll'ın arka yolu olduğunu bilmediğim için beni ne kadar aptal yerine koymuş olmalısın! Bunu öğrenmem kısmen senin hatandı, öğrendiğimde bile."

"Demek öğrendin, öyle mi?" dedi Utterson. "Ama eğer öyleyse, avluya adım atıp pencerelere bir bakabiliriz. Doğrusu, zavallı Jekyll için endişeleniyorum; ve dışarıda bile, bir arkadaşın varlığının ona iyi gelebileceğini hissediyorum."

Avlu çok serindi ve biraz nemliydi, erken bir alacakaranlıkla doluydu, her ne kadar yukarıdaki gökyüzü hâlâ gün batımıyla parlıyor olsa da. Üç pencerenin ortadaki yarı açıktı; ve hemen yanında otururken, sonsuz bir hüznün ifadesiyle havayı içine çekerken, tıpkı tesellisiz bir mahkûm gibi, Utterson Dr. Jekyll'ı gördü.

"Ne! Jekyll! Jekyll!" diye bağırdı. "Umarım daha iyisindir."

"Çok keyfim yok, Utterson," diye yanıtladı doktor kasvetle, "çok keyfim yok. Uzun sürmez, Tanrı'ya şükür."

"Çok fazla içeride kalıyorsun," dedi avukat. "Bay Enfield ve benim gibi dışarı çıkıp kanını hareketlendirmelisin. (Bu benim kuzenim—Bay Enfield—Dr. Jekyll.) Haydi; şapkanı al ve bizimle hızlı bir tur at."

"Çok iyisin," diye iç çekti öteki. "Çok isterdim; ama hayır, hayır, hayır, tamamen imkânsız; cesaret edemem. Ama gerçekten, Utterson, seni gördüğüme çok sevindim; bu gerçekten büyük bir zevk; seni ve Bay Enfield'ı yukarı davet ederdim, ama yer gerçekten uygun değil."

"Öyleyse," dedi avukat iyi huylu bir şekilde, "yapabileceğimiz en iyi şey aşağıda kalıp seninle olduğumuz yerden konuşmak."

"Ben de tam bunu teklif etmek üzereydim," diye yanıtladı doktor bir gülümsemeyle. Ama sözler daha ağızdan çıkar çıkmaz, gülümseme yüzünden silindi ve yerine, aşağıdaki iki beyefendinin kanını donduran öyle bir dehşet ve umutsuzluk ifadesi geçti. Bunu yalnızca bir an için gördüler, çünkü pencere anında aşağı itildi; ama o an yeterli olmuştu ve dönüp tek kelime etmeden avluyu terk ettiler. Sessizce ara sokaktan geçtiler; ve Pazar günü bile hâlâ biraz hayat olan komşu bir caddeye gelene kadar, Bay Utterson sonunda dönüp arkadaşına baktı. İkisi de solgundu; ve gözlerinde karşılıklı bir dehşet vardı.

"Tanrı bizi bağışlasın, Tanrı bizi bağışlasın," dedi Bay Utterson.

Ama Bay Enfield sadece çok ciddi bir şekilde başını salladı ve bir kez daha sessizce yürümeye devam etti.

Bölüm 8

Bay Utterson bir akşam yemekten sonra şöminenin yanında oturuyordu ki, Poole'un ziyaretiyle şaşırıldı.

"Tanrım, Poole, seni buraya ne getirdi?" diye bağırdı; ve sonra ona ikinci bir bakış atarak, "Neyin var?" diye ekledi; "doktor hasta mı?"

"Bay Utterson," dedi adam, "bir şeyler yanlış."

"Oturun ve işte size bir kadeh şarap," dedi avukat. "Şimdi, acele etmeyin ve bana açıkça ne istediğinizi söyleyin."

"Doktorun alışkanlıklarını bilirsiniz, efendim," diye yanıtladı Poole, "ve nasıl kendini kapattığını. İşte, yine çalışma odasına kapandı; ve bundan hoşlanmıyorum, efendim—ölürsem hoşlanmayayım. Bay Utterson, efendim, korkuyorum."

"Şimdi, iyi adamım," dedi avukat, "açık ol. Neyden korkuyorsun?"

"Yaklaşık bir haftadır korkuyorum," diye yanıtladı Poole, inatla soruyu görmezden gelerek, "ve daha fazla dayanamıyorum."

Adamın görünüşü sözlerini fazlasıyla doğruluyordu; tavrı kötüye gitmişti; ve dehşetini ilk bildirdiği an dışında, bir kez olsun avukatın yüzüne bakmamıştı. Şimdi bile, kucağında tadılmamış şarap kadehi ve gözleri yerin bir köşesine dikilmiş halde oturuyordu. "Daha fazla dayanamıyorum," diye tekrarladı.

"Haydi," dedi avukat, "görüyorum ki iyi bir nedenin var, Poole; ciddi bir şeylerin ters gittiğini görüyorum. Ne olduğunu anlatmaya çalış."

"Bence bir cinayet işlendi," dedi Poole, boğuk bir sesle.

"Cinayet!" diye bağırdı avukat, epey korkmuş ve bunun sonucunda sinirlenmeye meyilli. "Ne cinayeti! Ne demek istiyor bu adam?"

"Söylemeye cesaret edemiyorum, efendim," cevabıydı; "ama benimle gelip kendiniz görmek ister misiniz?"

Bay Utterson'ın tek yanıtı kalkıp şapkasını ve paltosunu almak oldu; ama uşağın yüzünde beliren büyük rahatlamayı ve belki de daha az olmamak üzere, takip etmek için bıraktığında şarabın hâlâ tadılmamış olduğunu şaşkınlıkla fark etti.

Mart ayına ait vahşi, soğuk, mevsimlik bir geceydi; solgun bir ay, sanki rüzgâr onu eğmiş gibi sırtüstü yatıyor ve en ince ve tül benzeri dokuda uçuşan bulutlar vardı. Rüzgâr konuşmayı zorlaştırıyor ve yüze kan sıçratıyordu. Ayrıca sokakları alışılmadık şekilde yayalardan temizlemiş gibiydi; çünkü Bay Utterson Londra'nın o bölgesini hiç bu kadar ıssız görmemiş olduğunu düşündü. Farklı olmasını dileyebilirdi; hayatında hiçbir zaman hemcinslerini görme ve dokunma konusunda bu kadar keskin bir istek duymamıştı; çünkü ne kadar dirense de, zihnine ezici bir felaket önsezisi yerleşmişti. Geldiklerinde meydan rüzgâr ve tozla doluydu ve bahçedeki ince ağaçlar korkuluk boyunca kamçılanıyordu. Baştan beri bir iki adım önde giden Poole, şimdi kaldırımın ortasında durdu ve dondurucu havaya rağmen şapkasını çıkarıp kırmızı bir mendille alnını sildi. Ama tüm aceleciliğine rağmen, sildiği efor teri değil, boğucu bir acının nemiydi; çünkü yüzü beyazdı ve konuştuğunda sesi sert ve kırıktı.

"Efendim," dedi, "işte geldik ve Tanrı korusun yanlış bir şey olmasın."

"Amin, Poole," dedi avukat.

Bunun üzerine hizmetçi çok temkinli bir şekilde kapıyı çaldı; kapı zincirle açıldı; ve içeriden bir ses sordu, "Bu sen misin, Poole?"

"Her şey yolunda," dedi Poole. "Kapıyı aç."

İçeri girdiklerinde salon parlak bir şekilde aydınlatılmıştı; ateş yüksekten yanıyordu; ve ocağın etrafında, erkekli kadınlı tüm hizmetçiler bir koyun sürüsü gibi toplanmış duruyordu. Bay Utterson'ı gören hizmetçi kız histerik bir hiçkırığa boğuldu; ve aşçı, "Tanrı'ya şükür! Bu Bay Utterson," diye bağırarak onu kucaklayacakmış gibi ileri atıldı.

"Ne, ne? Hepiniz burada mısınız?" dedi avukat huysuzca. "Çok usulsüz, çok yakışsız; efendiniz bundan hiç memnun olmazdı."

"Hepsi korkuyor," dedi Poole.

Bunu boş bir sessizlik izledi, kimse itiraz etmedi; sadece hizmetçi sesini yükseltti ve şimdi yüksek sesle ağlıyordu.

"Kes sesini!" dedi Poole ona, kendi gergin sinirlerine tanıklık eden vahşi bir vurguyla; ve gerçekten de, kız feryadının notasını bu kadar aniden yükselttiğinde, hepsi irkilmiş ve korkunç bir beklenti yüzleriyle iç kapıya dönmüştü. "Ve Şimdi," diye devam etti uşak, bıçakçı çırağına hitaben, "bana bir mum uzat, Şu işi hemen halledelim." Ve sonra Bay Utterson'a kendisini takip etmesi için yalvardı ve arka bahçeye doğru yolu gösterdi.

"Şimdi, efendim," dedi, "olabildiğince sessiz gelin. Duymanızı istiyorum ve duyulmanızı istemiyorum. Ve bakın, efendim, eğer bir Şekilde sizi içeri davet ederse, gitmeyin."

Bay Utterson'ın sinirleri, bu beklenmedik sonla, neredeyse onu dengesinden düşürecek bir sıçrama yaptı; ama cesaretini topladı ve uŐağı, sandıklar ve Őişşelerle dolu cerrahi tiyatrodan geçerek laboratuvar binasına, merdivenin dibine kadar takip etti. Burada Poole bir kenarda durup dinlemesi için işaret etti; kendisi ise mumu bırakıp kararlılığına büyük ve bariz bir çağrı yaparak basamakları çıktı ve biraz kararsız bir elle çalışma odasının kapısındaki kırmızı çuhayı tıklattı.

"Bay Utterson, efendim, sizi görmek istiyor," diye seslendi; ve bunu yaparken, bir kez daha Şiddetle avukata kulak vermesi için işaret etti.

İçeriden bir ses yanıtladı: "Ona kimseyi göremeyeceğimi söyle," dedi Şikayet eder gibi.

"Teşekkür ederim, efendim," dedi Poole, sesinde zafer gibi bir nota ile; ve mumunu alıp Bay Utterson'ı avlunun karşısına ve ateşin sönmüş olduğu ve hamamböceklerinin yerde zıpladığı büyük mutfağa geri götürdü.

"Efendim," dedi, Bay Utterson'ın gözlerinin içine bakarak, "Bu benim efendimin sesi miydi?"

"Çok değişmiş görünüyor," diye yanıtladı avukat, çok solgun, ama bakıŐa bakıŐla karşılık vererek.

"Değişmiş mi? Şey, evet, öyle düşünüyorum," dedi uşak. "Yirmi yıldır bu adamın evinde hizmet ediyorum da sesi konusunda yanılmış mıyım? Hayır, efendim; efendi ortadan kaldırıldı; sekiz gün önce, Tanrı'nın adıyla bağırdığını duyduğumuzda ortadan kaldırıldı; ve onun yerine _orada_ kim var ve _neden_ orada duruyor, bu göklere haykıran bir Şey, Bay Utterson!"

"Bu çok tuhaf bir hikâye, Poole; bu oldukça çılgın bir hikâye adamım," dedi Bay Utterson, parmağını ısırarak. "Diyelim ki senin varsaydığın gibi, Dr. Jekyll—öldürülmüş olsun, katili orada kalmaya ne teşvik edebilir? Bu mantıklı değil; akla yatkın değil."

"Bay Utterson, siz tatmin edilmesi zor bir adamsınız, ama yine de yapacağım," dedi Poole. "Geçen hafta boyunca (bilmelisiniz ki) onu, ya da onu, çalışma odasında yaşayan her neyse, gece gündüz bir tür ilaç için ağlıyor ve istediği gibi bulamıyor. Bazen onun yöntemi—efendinin yani—emirlerini bir kağıda yazıp merdivene atmak. Bu hafta başka bir şeyimiz olmadı; kağıtlardan ve kapalı bir kapıdan başka bir şey yok ve yemekler bile kimse bakmazken içeri kaçırılmak üzere orada bırakılıyor. Efendim, her gün, evet, aynı günde iki ve üç kez, emirler ve şikayetler oldu ve ben şehirdeki tüm toptan eczacılara uçurdum. Her seferinde malzemeyi geri getirdiğimde, saf olmadığı için onu iade etmemi söyleyen başka bir kağıt ve farklı bir firmaya başka bir sipariş oluyordu. Bu ilaca çok ihtiyaç var, efendim, ne için olduğu her neyse."

"Bu kağıtlardan var mı sende?" diye sordu Bay Utterson.

Poole cebini yokladı ve buruşuk bir not çıkardı; avukat, muma yaklaşarak dikkatle inceledi. İçeriği şöyleydi: "Dr. Jekyll, Messrs. Maw'a saygılarını sunar. Son numunelerinin saf olmadığı ve şu anki amacı için tamamen işe yaramaz olduğu konusunda onlara güvence verir. 18— yılında, Dr. J., Messrs. M.'den oldukça büyük miktarda satın almıştır. Şimdi onlara en titiz özenle arama yapmalarını ve eğer aynı kaliteden herhangi biri kalmışsa, derhal kendisine iletmelerini rica eder. Masraf önemli değildir. Bunun Dr. J. için önemi abartılamaz." Şimdiye kadar mektup yeterince sakın bir şekilde ilerlemişti, ama burada, kalemin ani bir sıçramasıyla yazarın duygusu serbest kalmıştı. "Tanrı aşkına," diye eklemişti, "bana eskilerden biraz bulun."

"Bu tuhaf bir not," dedi Bay Utterson; ve sonra keskin bir şekilde, "Nasıl oluyor da açık haldesin?"

"Maw'daki adam çok sinirliydi, efendim, ve onu bana pislik gibi geri fırlattı," diye yanıtladı Poole.

"Bu tartışmasız doktorun eli, biliyor musun?" diye devam etti avukat.

"Öyle görüldüğünü düşündüm," dedi hizmetçi oldukça somurtkan bir şekilde; ve sonra, başka bir sesle, "Ama el yazısının ne önemi var?" dedi. "Onu gördüm!"

"Gördün mü?" diye tekrarladı Bay Utterson. "Ee?"

"İşte bu!" dedi Poole. "Şöyle oldu. Bahçeden tiyatroya aniden girdim. Görünüşe göre bu ilacı ya da her neyse onu aramak için dışarı sıvışmıştı; çünkü çalışma odasının kapısı açıktı ve oradaydı, odanın uzak ucunda sandıkların arasında eşeleniyordu. İçeri girdiğimde başını kaldırdı, bir çığlık attı ve yukarı, çalışma odasına fırladı. Onu yalnızca bir dakika gördüm, ama saçlarım diken diken oldu. Efendim, eğer bu benim efendimse, neden yüzünde bir maske vardı? Eğer benim efendimse, neden bir fare gibi çığlık atıp benden kaçtı? Ona yeterince uzun süre hizmet ettim. Ve sonra..." Adam durakladı ve elini yüzünde gezdirdi.

"Bunların hepsi çok tuhaf durumlar," dedi Bay Utterson, "ama sanırım işin içyüzünü görmeye başlıyorum. Efendin, Poole, açıkça hem acı çektiren hem de şeklini bozan hastalıklardan birine yakalanmış; bu yüzdendir, bildiğim kadarıyla, sesindeki değişiklik; bu yüzdendir maske ve arkadaşlarından kaçınması; bu yüzdendir bu ilacı bulma konusundaki hevesi, ki zavallı ruh onun aracılığıyla nihai iyileşme konusunda bir umut besliyor—Tanrı korusun aldanmasın! İşte açıklamam budur; yeterince üzücü, Poole, evet ve düşünmesi bile dehşet verici; ama açık ve doğal, birbirini tutuyor ve bizi aşırı endişelerden kurtarıyor."

"Efendim," dedi uşak, bir tür benekli solgunluğa dönerek, "o şey benim efendim değildi ve gerçek bu. Benim efendim"—burada etrafına bakındı ve fısıldamaya başladı—"uzun boylu, iyi yapılı bir adamdı ve bu daha çok bir cüceydi." Utterson itiraz etmeye çalıştı. "Ah, efendim," diye bağırdı Poole, "yirmi yıldan sonra efendimi tanımadığımı mı sanıyorsunuz? Başının çalışma odasının kapısında nereye geldiğini, hayatımın her sabahı onu orada gördüğümü bilmediğimi mi sanıyorsunuz? Hayır, efendim, maskedeki o şey asla Dr. Jekyll değildi—Tanrı bilir neydi, ama asla Dr. Jekyll değildi; ve kalbimin inancı, bir cinayet işlendiği yönünde."

"Poole," diye yanıtladı avukat, "eğer bunu söylüyorsan, emin olmak benim görevim olur. Efendinin duygularını korumayı ne kadar istesem de, bu not beni ne kadar şaşırtmış olsa da (ki hâlâ hayatta olduğunu kanıtıyor gibi), o kapıyı kırmayı görevim olarak göreceğim."

"Ah, Bay Utterson, işte buna konuşma denir!" diye bağırdı uşak.

"Ve Şimdi ikinci soru geliyor," diye devam etti Utterson: "Bunu kim yapacak?"

"Neden, siz ve ben, efendim," yılmaz cevaptı.

"Çok iyi söylendi," diye yanıtladı avukat; "ve ne çıkarsa çıksın, zarar etmemeni sağlamak benim işim olacak."

"Tiyatroda bir balta var," diye devam etti Poole; "ve siz de kendinize mutfak maşasını alabilirsiniz."

Avukat o kaba ama ağır aleti eline aldı ve tarttı. "Biliyor musun, Poole," dedi başını kaldırarak, "sen ve ben kendimizi biraz tehlikeli bir duruma sokmak üzereyiz?"

"Öyle diyebilirsiniz, efendim, gerçekten," diye yanıtladı uşak.

"Öyleyse açık sözlü olmamız iyi olur," dedi öteki. "İkimiz de söylediğimizden daha fazlasını düşünüyoruz; açıkça konuşalım. Gördüğün o maskeli figürü tanıdın mı?"

"Şey, efendim, o kadar hızlıydı ve yaratık o kadar iki büklümdü ki, yemin edemem," cevabıydı. "Ama eğer Bay Hyde mıydı demek istiyorsanız—evet, sanırım öyleydi! Görüyorsunuz, hemen hemen aynı büyüklükteydi; ve aynı hızlı, hafif hali vardı; ve sonra başka kim laboratuvar kapısından girebilirdi ki? Unutmadınız, efendim, cinayet sırasında anahtar hâlâ ondaydı? Ama hepsi bu kadar değil. Bilmiyorum, Bay Utterson, bu Bay Hyde'la hiç tanıştınız mı?"

"Evet," dedi avukat, "bir keresinde onunla konuştum."

"Öyleyse, hepimiz gibi, o beyefendide tuhaf bir şey olduğunu bilmelisiniz—insanı tırsıtan bir şey—nasıl söyleyeceğimi tam bilmiyorum, efendim, şundan başka: iliklerinizde bir tür soğukluk ve incelik hissediyordunuz."

"Tarif ettiğin şeylerden bir şeyler hissettiğimi itiraf ederim," dedi Bay Utterson.

"Kesinlikle, efendim," diye yanıtladı Poole. "İşte, kimyasalların arasından maymun gibi fırlayıp çalışma odasına daldığında, sırtımdan aşağı buz gibi indi. Ah, bunun kanıt olmadığını biliyorum, Bay Utterson; bunun için yeterince kitap okudum; ama insanın hisleri vardır ve size İncil üzerine yemin ederim ki o Bay Hyde'dı!"

"Evet, evet," dedi avukat. "Korkularım da aynı noktaya yöneliyor. Kötülük, korkarım, kuruldu—kötülük gelecekti elbette—o bağlantıdan. Evet, gerçekten, sana inanıyorum; zavallı Harry'nin öldürüldüğüne inanıyorum; ve katilinin (ne amaçla, yalnızca Tanrı

bilir) hâlâ kurbanının odasında pusuda olduğuna inanıyorum. Pekala, adımız intikam olsun. Bradshaw'ı çağır."

Uşak çağrıya geldi, çok beyaz ve gergin.

"Kendine gel, Bradshaw," dedi avukat. "Bu belirsizliğin hepinizi etkilediğini biliyorum; ama şimdi buna bir son verme niyetindeyiz. Poole ve ben çalışma odasına zorla gireceğiz. Her şey yolundaysa, suçu yüklenecek omuzlarım geniş. Bu arada, gerçekten bir yanlışlık olması veya herhangi bir suçlunun arka taraftan kaçmaya çalışması ihtimaline karşı, sen ve çocuk, birer iyi sopayla köşeyi dönüp laboratuvar kapısında mevzi alın. Size mevzilerinize gitmeniz için on dakika veriyorum."

Bradshaw ayrılırken avukat saatine baktı. "Ve şimdi, Poole, biz de kendimizinkine gidelim," dedi ve maşayı koltuğunun altına alarak avluya doğru yolu gösterdi. Sürüklenen bulutlar ayı örtmüştü ve şimdi oldukça karanlıktı. Binanın bu derin kuyusuna yalnızca puf puf ve hava akımları halinde giren rüzgâr, tiyatronun siperine gelene kadar adımlarının etrafında mum ışığını bir o yana bir bu yana savurdu; orada sessizce beklemek için oturdular. Londra etrafta ciddiyetle uğulduyordu; ama daha yakında, sessizlik yalnızca çalışma odasının zemininde bir o yana bir bu yana hareket eden ayak sesleriyle bozuluyordu.

"Bütün gün böyle yürüyecek, efendim," diye fısıldadı Poole; "evet ve gecenin büyük kısmında. Yalnızca eczacıdan yeni bir numune geldiğinde küçük bir ara oluyor. Ah, uykuya bu kadar düşman olan kötü bir vicdan! Ah, efendim, her adımında haince akıtılmış kan var! Ama tekrar dinleyin, biraz daha yakından—kulağınızı verin, Bay Utterson ve söyleyin bana, bu doktorun ayağı mı?"

Adımlar hafifçe ve tuhaf bir şekilde, belli bir sallantıyla düşüyordu, bu kadar yavaş gitmelerine rağmen; Henry Jekyll'ın ağır gıcırtılı yürüyüşünden gerçekten farklıydı. Utterson iç çekti. "Hiç başka bir şey olmuyor mu?" diye sordu.

Poole başını salladı. "Bir kez," dedi. "Bir keresinde ağladığımı duydum!"

"Ağladığımı mı? nasıl yani?" dedi avukat, ani bir dehşet ürpertisi hissederek.

"Bir kadın ya da kayıp bir ruh gibi ağlıyordu," dedi uşak. "O kalple uzaklaştım, ben de ağlayabilirdim."

Ama şimdi on dakika sona ermek üzereydi. Poole, balta yığın halindeki samanların altından çıkardı; mum, saldırıya ışık tutması için en yakın masaya konuldu; ve

nefeslerini tutarak, o sabit ayağın gecenin sessizliğinde hâlâ inip çıktığı, inip çıktığı yere yaklaştılar.

"Jekyll," diye bağırdı Utterson, yüksek bir sesle, "seni görmek istiyorum." Bir an durakladı, ama hiçbir yanıt gelmedi. "Seni açıkça uyarıyorum, şüphelerimiz uyandı ve seni görmeliyim ve göreceğim," diye devam etti; "iyi yolla olmazsa, kötü yolla—izin vermezsen, kaba kuvvetle!"

"Utterson," dedi ses, "Tanrı aşkına, merhamet et!"

"Ah, bu Jekyll'ın sesi değil—Hyde'in sesi bu!" diye bağırdı Utterson. "Kapıyı yık, Poole!"

Poole baltayı omzunun üzerinde salladı; darbe binayı salladı ve kırmızı çuha kapı kilide ve menteşelere karşı sıçradı. Çalışma odasından, saf bir hayvansal dehşet gibi acıklı bir çığlık yankılandı. Balta tekrar havaya kalktı ve paneller tekrar çatırdadı ve çerçeve sıçradı; darbe dört kez düştü; ama ahşap sertti ve aksesuarlar mükemmel işçilikti; ve kilidin patlayıp kapının enkazının halının üzerine içeri düşmesi ancak beşinci darbede oldu.

Kuşatanlar, kendi gürültüleri ve onu takip eden sessizlik karşısında dehşete düşmüş, biraz geri çekilip içeri baktılar. Çalışma odası gözlerinin önünde, sessiz lamba ışığında, ocakta iyi bir ateş parıldayıp çtırdarken, su ısıtıcısı ince bir şarkı söylerken, bir iki çekmece açık, iş masasının üzerinde kağıtlar düzgünce dizilmiş ve ateşe daha yakın, çay için hazırlanmış şeyler; diyebilirdiniz ki en sessiz oda ve cam dolaplar kimyasallarla dolu olmasa, Londra'da o geceki en sıradan oda.

Tam ortada, şiddetle kıvrılmış ve hâlâ seğiren bir adamın cesedi yatıyordu. Parmak uçlarına basarak yaklaştılar, onu sırtüstü çevirdiler ve Edward Hyde'ın yüzünü gördüler. Ona çok büyük gelen giysiler giymişti, doktorun büyüklüğünde giysiler; yüzünün hatları hâlâ bir hayat benzeriyle hareket ediyordu, ama hayat tamamen gitmişti; ve eldeki ezilmiş şişe ve havaya sinen güçlü çekirdek kokusuyla Utterson, kendini yok eden birinin cesedine baktığını anladı.

"Çok geç kaldık," dedi sertçe, "kurtarmak ya da cezalandırmak için. Hyde hesabını verdi; ve bize sadece efendinin cesedini bulmak kalıyor."

Binanın çok daha büyük bir kısmı, neredeyse tüm zemin katını kaplayan ve yukarıdan aydınlatılan tiyatro tarafından ve bir ucunda üst katı oluşturan ve avluya bakan çalışma odası tarafından işgal edilmişti. Bir koridor tiyatroyu ara sokaktaki kapıya

bağlıyordu; ve çalışma odası bununla ikinci bir merdivenle ayrı olarak bağlantılıydı. Ayrıca birkaç karanlık kiler ve geniş bir mahzen vardı. Bunların hepsini şimdi iyice incelediler. Her kilere sadece bir bakış yeterliydi, çünkü hepsi boştu ve kapılarından düşen tozdan, uzun süredir açılmamış oldukları belliydi. Mahzen gerçekten de, çoğu Jekyll'ın selefi olan cerrahın zamanından kalma çalgın hurdalarla doluydu; ama kapıyı açar açmaz, yıllardır girişi mühürlemiş mükemmel bir örümcek ağı tabakasının düşmesiyle daha fazla aramanın yararsızlığı konusunda uyarıldılar. Hiçbir yerde Henry Jekyll'dan, ölü ya da diri, hiçbir iz yoktu.

Poole koridorun taşlarına vurdu. "Buraya gömülmüş olmalı," dedi, sesi dinleyerek.

"Ya da kaçmış olabilir," dedi Utterson ve ara sokaktaki kapıyı incelemeye döndü. Kilitliydi; ve yakındaki taşların üzerinde, paslanmış anahtarı buldular.

"Bu kullanılmış gibi görünmüyor," diye gözlemledi avukat.

"Kullanılmış!" diye yankıladı Poole. "Görmüyor musunuz, efendim, kırık? Sanki bir adam üzerine basmış gibi."

"Evet," diye devam etti Utterson, "ve kırıklar da paslı." İki adam korkuyla birbirlerine baktılar. "Bu beni aşıyor, Poole," dedi avukat. "Haydi çalışma odasına dönelim."

Sessizce merdiveni çıktılar ve hâlâ ara sıra dehşet içinde ölü bedene bakarak, çalışma odasının içindekileri daha kapsamlı bir şekilde incelemeye başladılar. Bir masada, kimyasal çalışma izleri vardı, cam tabaklarda çeşitli ölçülmüş beyaz tuz yığınları duruyordu, sanki mutsuz adamın engellendiği bir deney içinmiş gibi.

"Bu, ona her zaman getirdiğim ilacın aynısı," dedi Poole; ve tam konuşurken, su ısıtıcısı ürkütücü bir sesle taşı.

Bu onları, rahat koltuğun çekilmiş olduğu ve çay şeylerinin oturan kişinin dirseğinin dibinde hazır durduğu, fincanda şeker bile olan şömine başına getirdi. Bir rafta birkaç kitap vardı; biri çay şeylerinin yanında açık duruyordu ve Utterson, Jekyll'ın birkaç kez büyük saygı duyduğunu ifade ettiği dindar bir eserin bir kopyasını bulduğunda hayrete düştü, kendi eliyle ürkütücü küfürlerle eklenmiş notlar vardı.

Ardından, odayı incelemeleri sırasında, arayanlar, derinliklerine istemsiz bir dehşetle baktıkları boy aynasına geldiler. Ama öyle dönüktü ki onlara sadece tavanda oynayan pembe parıltıyı, dolapların cam önünde yüzlerce kez parıldayan ateşi ve içine bakmak için eğilen kendi solgun ve korkulu çehrelerini gösteriyordu.

"Bu ayna bazı tuhaf şeyler görmüştür, efendim," diye fısıldadı Poole.

"Ve kesinlikle kendisinden daha tuhafını değil," diye yankıladı avukat aynı tonlarda. "Çünkü Jekyll ne isterdi ki..." kelimedeki irkilerek kendini yakaladı ve sonra zayıflığı yenerek, "Jekyll'ın onunla ne işi olabilirdi?" dedi.

"Öyle diyebilirsiniz!" dedi Poole.

Sonra iş masasına döndüler. Masanın üzerinde, tertemiz dizilmiş kağıtların arasında, büyük bir zarf en üstteydi ve doktorun eliyle Bay Utterson'ın adını taşıyordu. Avukat mührünü açtı ve birkaç ek kağıt yere düştü. Birincisi, altı ay önce iade ettiğiyle aynı tuhaf şartlarla düzenlenmiş, ölüm durumunda vasiyet ve kaybolma durumunda bağış senedi olarak hizmet edecek bir vasiyetti; ama Edward Hyde adının yerine, avukat tarafsız bir hayretle Gabriel John Utterson adını okudu. Poole'a baktı, sonra kağıda ve en son da halının üzerine serilmiş ölü suçluya.

"Başım dönüyor," dedi. "Tüm bu günler boyunca mülkündeydi; beni sevmek için bir nedeni yoktu; kendisinin yerinden edildiğini görmek için çılgına dönmüş olmalı; ve bu belgeyi yok etmemiş."

Sonraki kağıdı kaptı; doktorun eliyle yazılmış kısa bir nottu ve üstünde tarih vardı. "Ah Poole!" diye bağırdı avukat, "bugün hayattaydı ve buradaydı. Bu kadar kısa bir sürede yok edilmiş olamaz; hâlâ hayatta olmalı, kaçmış olmalı! Peki neden kaçtı? ve nasıl? ve bu durumda, buna intihar demeye cesaret edebilir miyiz? Ah, dikkatli olmalıyız. Efendini korkunç bir felakete sürükleyebileceğimizi öngörüyorum."

"Neden okumuyorsunuz, efendim?" diye sordu Poole.

"Çünkü korkuyorum," diye yanıtladı avukat ciddiyetle. "Tanrı korusun, bunun için bir nedenim olmasın!" Ve bununla kağıdı gözlerine getirdi ve şöyle okudu:

"Sevgili Utterson,—Bu elinize geçtiğinde, ben ortadan kaybolmuş olacağım, hangi koşullar altında olduğunu öngöreceğim için sahib değilim, ama içgüdümlü ve isimsiz durumumun tüm koşulları bana sonun kesin ve erken olması gerektiğini söylüyor. Öyleyse gidin ve önce Lanyon'ın elinize vermesi konusunda beni uyardığı anlatıyı okuyun; ve eğer daha fazlasını duymak isterseniz, şunun itirafına dönün:

"Değersiz ve mutsuz arkadaşınız,

"HENRY JEKYLL."

"Üçüncü bir ek var mıydı?" diye sordu Utterson.

"İşte, efendim," dedi Poole ve birkaç yerinden mühürlenmiş epey büyük bir paketi ellerine verdi.

Avukat paketi cebine koydu. "Bu kağıt hakkında hiçbir şey söylemezdim. Efendin kaçtıysa ya da öldüyse, en azından itibarını kurtarabiliriz. Şimdi saat on; eve gidip bu belgeleri sessizce okumalıyım; ama gece yarısından önce dönerim, o zaman polisi çağırırız."

Arkalarındaki tiyatro kapısını kilitleyerek dışarı çıktılar; ve Utterson, bir kez daha salonda şöminenin etrafında toplanmış hizmetçileri bırakarak, bu gizemin şimdi açıklanacağı iki anlatıyı okumak için ofisine doğru yola koyuldu.

DR. LANYON'IN ANLATISI

9 Ocak'ta, şimdi dört gün önce, akşam postasıyla, meslektaşım ve eski okul arkadaşım Henry Jekyll'in eliyle yazılmış, taahhütlü bir zarf aldım. Buna epey şaşırdım; çünkü hiçbir şekilde yazışma alışkanlığımız yoktu; adamı görmüştüm, aslında önceki gece onunla yemek yemiştim; ve ilişkimizde formalite gerektiren bir mektup göndermeyi haklı çıkaracak hiçbir şey hayal edemiyordum. İçindekiler merakımı daha da artırdı; çünkü mektup şöyleydi:

"18—, 10 Aralık.

"Sevgili Lanyon,—Sen benim en eski arkadaşlarımdan birisin; ve bazen bilimsel konularda farklı düşünmüş olsak da, en azından benim tarafımda, sevgimizde herhangi bir kırılma hatırlamıyorum. Bana, 'Jekyll, hayatım, namusum, aklım sana bağlı,' demiş olsaydın, sana yardım etmek için sol elimi feda etmeyeceğim bir gün olmadı. Lanyon, hayatım, namusum, aklım, hepsi senin merhametine kalmış; eğer bu gece beni yarı yolda bırakırsan, mahvoldum. Bu önsözden sonra, senden onur kırıcı bir şey isteyeceğimi düşünebilirsin. Kendin karar ver.

"Bu gece için tüm diğer taahhütlerini ertelemeni istiyorum—evet, bir imparatorun başucuna çağrılmış olsan bile; elbette kapıda bir araba yoksa, bir taksiye binmeni; ve bu mektup elinde yol gösterici olarak, doğruca evime gitmeni istiyorum. Uşağım Poole'un emirleri var; onu bir çilingirle seni beklerken bulacaksın. Çalışma odamın kapısı zorla açılacak; ve içeri yalnız gireceksin; soldaki cam dolabı (E harfi) açacaksın, eğer kilitliyse kilidi kıracaksın; ve _içindekiler olduğu gibi_, yukarıdan dördüncü (ya

da aynı şey, aşağıdan üçüncü) çekmeceyi çıkaracaksın. Zihnimin aşırı sıkıntısı içinde, seni yanlış yönlendirme konusunda hastalıklı bir korkum var; ama hata yapsam bile, doğru çekmeceyi içindekilerden tanıyabilirsin: bazı tozlar, bir şişe ve bir kağıt kitap. Bu çekmeceyi, olduğu gibi Cavendish Meydanı'na geri götürmeni rica ediyorum.

"Hizmetin ilk kısmı bu; şimdi ikincisi için. Bunu alır almaz yola çıkarsan, gece yarısından çok önce geri dönmüş olmalısın; ama bu marjı sana, ne önlenebilir ne de öngörülebilir engellerden birinin korkusuyla değil, aynı zamanda hizmetçilerinin yatakta olduğu bir saatin, geriye kalacak olan şey için tercih edilmesi nedeniyle bırakıyorum. Öyleyse gece yarısı, muayene odanda yalnız olmanı, evine benim adıma gelecek bir adamı kendi elinle içeri almanı ve ona çalışma odamdan getirdiğin çekmeceyi vermeni rica ediyorum. O zaman rolünü oynamış ve minnettarlığımı tamamen kazanmış olacaksın. Beş dakika sonra, eğer bir açıklama konusunda ısrar edersen, bu düzenlemelerin hayati önemde olduğunu anlayacaksın; ve onlardan birinin ihmal edilmesiyle, ne kadar fantastik görünmeleri gerekse de, vicdanını benim ölümümle veya aklımın yıkımıyla yüklemiş olabilirsin.

"Bu çağrıyla oynamayacağına ne kadar güvensen de, böyle bir olasılığın sadece düşüncesinde bile kalbim batıyor ve elim titriyor. Beni şu saatte, tuhaf bir yerde, hiçbir hayal gücünün abartamayacağı bir sıkıntı karanlığı altında çabalarken ve yine de, eğer bana dakik bir şekilde hizmet edersen, dertlerimin anlatılan bir hikâye gibi yuvarlanıp gideceğinin gayet iyi farkındayken düşün. Bana hizmet et, sevgili Lanyon ve kurtar

"Arkadaşım,

"H.J.

"Not—Bunu zaten mühürlemiştim ki yeni bir dehşet ruhuma çöktü. Postanenin beni yarı yolda bırakması ve bu mektubun yarın sabaha kadar eline geçmemesi mümkün. Bu durumda, sevgili Lanyon, gün içinde sana en uygun olduğunda benim işimi yap; ve bir kez daha haberciyi gece yarısı bekle. O zaman zaten çok geç olabilir; ve eğer o gece olaysız geçerse, Henry Jekyll'ı son görüşün olduğunu bileceksin."

Bu mektubu okuduktan sonra, meslektaşımın deli olduğundan emindim; ama bu şüphenin ötesinde kanıtlanana kadar, onun isteğini yerine getirmekle yükümlü hissettim. Bu karışıklığı ne kadar az anladıysam, önemini yargılayacak konumda o kadar azdım; ve bu şekilde ifade edilmiş bir çağrı, ciddi bir sorumluluk olmadan reddedilemezdi. Buna göre masadan kalktım, bir hansom'a bindim ve doğruca

Jekyll'in evine sürdüm. Uşak gelişimi bekliyordu; o da benimkiyle aynı postadan bir taahhütlü talimat mektubu almıştı ve hemen bir çilingir ve bir marangoz çağırmişti. Esnaflar biz daha konuşurken geldi; ve hep birlikte, (şüphesiz bildiğiniz gibi) Jekyll'ın özel çalışma odasına en uygun şekilde girilen eski Dr. Denman'ın cerrahi tiyatrosuna gittik. Kapı çok sağlamdı, kilit mükemmeldi; marangoz, zor kullanılacaksa çok zorlanacağını ve çok hasar vereceğini söyledi; ve çilingir neredeyse umutsuzluğa kapılmıştı. Ama bu sonuncusu becerikli bir adamdı ve iki saatlik çalışmadan sonra kapı açıldı. E işaretli dolabın kilidi açıldı; çekmeceyi çıkardım, samanla doldurup bir çarşafa sardırıp ve onunla Cavendish Meydanı'na döndüm.

Burada içindekileri incelemeye başladım. Tozlar yeterince düzgün hazırlanmıştı, ama eczacının titizliğinde değildi; bu yüzden Jekyll'ın özel imalatı oldukları açıktı; ve ambalajlardan birini açtığımda bana beyaz renkli basit bir kristal tuz gibi görünen şeyi buldum. Daha sonra dikkatimi verdiğim şişe, yarıya kadar kan kırmızısı bir sıvıyla dolu olabilirdi, koku alma duyusuna oldukça keskin geliyordu ve bana fosfor ve bir miktar uçucu eter içeriyor gibi geldi. Diğer bileşenler hakkında tahmin yürütemedim. Kitap sıradan bir defterdi ve bir dizi tarihten başka bir şey içermiyordu. Bunlar birçok yılı kapsıyordu, ama kayıtların yaklaşık bir yıl önce ve oldukça aniden sona erdiğini fark ettim. Bazı yerlerde bir tarihe kısa bir not eklenmişti, genellikle tek bir kelimedenden fazla değildi: "çift" toplam birkaç yüz girişte belki altı kez geçiyordu; ve bir kez listenin çok başlarında ve birkaç ünlem işaretiyle birlikte, "tam başarısızlık!!!" Tüm bunlar merakımı kamçılasa da, bana kesin bir şey söylemedi. İşte bir şişe tuz ve (Jekyll'ın araştırmalarının çoğu gibi) pratik bir faydaya varmayan bir dizi deneyin kaydı. Bu eşyaların evimde bulunması, huysuz meslektaşımın namusunu, aklını ya da hayatını nasıl etkileyebilirdi? Habercisi bir yere gidebiliyorsa, neden başka bir yere gidemiyordu? Ve bir engel olsa bile, neden bu beyefendi tarafından gizlice kabul edilmeliydim? Ne kadar düşündüysem, beyin hastalığı vakasıyla uğraştığıma o kadar ikna oldum; ve hizmetçilerimi yatağa göndermiş olsam da, kendimi bir savunma pozisyonunda bulayım diye eski bir tabanca doldurdum.

Londra'da saat on ikiyi çalmaya görsün, kapı tokmağı çok nazıkçe ses verdi. Çağrıya kendim gittim ve revakın sütunlarına sinmiş küçük bir adam buldum.

"Dr. Jekyll'dan mı geliyorsunuz?" diye sordum.

Bana zorlama bir jestle "evet" dedi; ve onu içeri buyur ettiğimde, meydanın karanlığına doğru araştırmacı bir geri bakış atmadan bana itaat etmedi. Uzakta olmayan

bir polis memuru vardı, feneri açık halde yaklaşıyordu; ve onu görünce, ziyaretçimin irkildiğini ve daha fazla acele ettiğini düşündüm.

İtiraf ederim, bu ayrıntılar beni nahoş bir şekilde etkiledi; ve onu muayene odasının parlak ışığına kadar takip ederken, elimi silahımda hazır tuttum. İşte, sonunda onu net bir şekilde görme şansım oldu. Onu daha önce hiç görmemiştim, bu kesindi. Söylediğim gibi küçüktü; ayrıca yüzünün şok edici ifadesine, büyük kas aktivitesi ve görünürdeki büyük fiziksel zayıflığın dikkat çekici kombinasyonuna ve—son olarak ama en az değil—yakınlığının neden olduğu tuhaf, öznel rahatsızlığa da çarptım. Bu, başlangıçtaki bir sertliğe benziyordu ve nabızda belirgin bir düşüş eşlik ediyordu. O zaman, bunu bazı idiyosenkrazik, kişisel bir tiksintiye bağladım ve semptomların keskinliğini merak ettim; ama o zamandan beri nedenin insan doğasında çok daha derinlerde yattığına ve nefret ilkesinden daha asil bir menteşeye dayandığına inanmak için nedenim oldu.

Bu kişi (girişinin ilk anından itibaren içimde, ancak iğrenç bir merak olarak tanımlayabileceğim şeyi uyandırmıştı) sıradan bir insanı gülünç kılacak şekilde giyinmişti; yani kıyafetleri zengin ve sade kumaştan olmasına rağmen, her ölçüde ona aşırı derecede büyük geliyordu—pantolon bacaklarında sarkıyor ve yerden kesmek için kıvrılmıştı, ceketin beli kalçalarının altındaydı ve yaka omuzlarında genişçe yayılıyordu. Tuhaf bir şekilde, bu gülünç kıyafet beni güldürmeye hiç yaklaştırmadı. Aksine, şimdi karşımda duran yaratığım özünde anormal ve piç bir şey olduğu için—ele geçiren, şaşırtan ve iğrendiren bir şey—bu yeni uyumsuzluk sadece ona uyuyor ve onu pekiştiriyor gibiydi; öyle ki adamın doğasına ve karakterine olan ilgime, kökeni, hayatı, serveti ve dünyadaki statüsü hakkında bir merak eklendi.

Bu gözlemler, kaydedilmeleri çok yer tutmasına rağmen, yine de birkaç saniyelik işti. Ziyaretçim gerçekten de kasvetli bir heyecanla yanıp tutuşuyordu.

"Aldın mı?" diye bağırdı. "Aldın mı?" Ve sabırsızlığı o kadar canlıydı ki elini bile koluma koydu ve beni sallamaya çalıştı.

Onu geri ittim, dokunuşunda kanımda belirli bir buz gibi sızı hissederek. "Haydi, efendim," dedim. "Henüz sizinle tanışma zevkine ermediğimi unutuyorsunuz. Lütfen oturun." Ve ona bir örnek gösterdim ve her zamanki yerime, geç saate, meşguliyetimin doğasına ve ziyaretçime duyduğum dehşete rağmen toplayabildiğim kadar iyi bir hastaya karşı olağan tavrımın taklidiyle oturdum.

"Özür dilerim, Dr. Lanyon," diye yanıtladı yeterince kibarca. "Söyledikleriniz çok yerinde; ve sabırsızlığım kibarlığımı geride bıraktı. Buraya meslektaşınız Dr. Henry Jekyll'ın emriyle, biraz önemli bir iş için geldim; ve anladığım kadarıyla..." Durakladı ve elini boğazına götürdü ve sakın tavrına rağmen, histeri nöbetlerine karşı mücadele ettiğini görebiliyordum—"anladığım kadarıyla, bir çekmece..."

Ama burada ziyaretçimin heyecanına acıdım ve belki de kendi artan merakıma bir parça.

"İşte orada, efendim," dedim, çekmeceyi işaret ederek, masanın arkasında yerde duruyor ve hâlâ çarşafı örtülüydü.

Çekmeceye atıldı ve sonra durakladı ve elini kalbine koydu; çenesinin kasılma hareketiyle dişlerini gıcırdattığını duyabiliyordum; ve yüzü görmek için o kadar korkunçtu ki, hem hayatı hem de aklı için endişelendim.

"Sakin olun," dedim.

Bana korkunç bir gülümseme döndürdü ve umutsuzluk kararıyla çarşafı çekip aldı. İçindekileri görür görmez, o kadar büyük bir rahatlamayla yüksek sesle bir hıçkırık koyverdi ki taş kesilmiş gibi oturdum. Ve bir sonraki anda, oldukça iyi kontrol altındaki bir sesle, "Dereceli bir bardağınız var mı?" diye sordu.

Biraz zorlukla yerimden kalktım ve istediğini verdim.

Gülümseyerek bir baş sallamayla teşekkür etti, kırmızı tentürden birkaç minim ölçtü ve tozlardan birini ekledi. Başlangıçta kırmızımsı bir renk tonu olan karışım, kristaller eridikçe renk olarak parlamaya, duyulabilir bir şekilde köpürmeye ve küçük buhar dumanları çıkarmaya başladı. Aniden ve aynı anda, kaynama durdu ve bileşik, daha yavaş bir şekilde sulu bir yeşile solan koyu bir mora dönüştü. Bu dönüşümleri keskin bir gözle izlemiş olan ziyaretçim gülümsedi, bardağı masaya koydu ve sonra dönüp beni inceleyen bir havayla süzdü.

"Ve şimdi," dedi, "kalanı halletmek için. Akıllı olacak mısınız? yönlendirilmeye izin verecek misiniz? bu bardağı elime alıp daha fazla konuşmadan evinizden çıkmama izin verecek misiniz? yoksa merak açgözlülüğünün size fazla hükmü mü var? Cevap vermeden önce düşünün, çünkü karar verdiğiniz gibi yapılacaktır. Karar verdiğiniz gibi, daha zengin ya da daha akıllı olmadan, önceki halinizle bırakılacaksınız, meğer ki ölümcül bir sıkıntı içindeki bir adama yapılan hizmetin bilinci bir tür ruh zenginliği sayılsın. Ya da eğer tercih ederseniz, yeni bir bilgi alanı ve üne ve güce giden yeni

yollar, burada, bu odada, anında size açılacak; ve gözleriniz, Şeytan'ın inançsızlığını sarsacak bir harika ile kamaşacak."

"Efendim," dedim, sahip olduğumdan çok uzak bir soğukkanlılık takınarak, "bilmece gibi konuşuyorsunuz ve belki de sizi çok güçlü bir inanç izlenimiyle duymadığım için şaşırırsınız. Ama açıklanamaz hizmetler yolunda, sonunu görmeden durmak için çok ileri gittim."

"Peki," diye yanıtladı ziyaretçim. "Lanyon, yeminlerini hatırlıyorsun; bundan sonrası mesleğimizin sırrı altındadır. Ve şimdi, bu kadar uzun süre en dar ve en maddi görüşlere bağlı kalan sen, transandantal tıbbın erdemini inkar eden sen, üstünlerinle alay eden sen—gör!"

Bardağı dudaklarına götürdü ve bir yudumda içti. Bir çığlık geldi; sendeledi, sallandı, masaya tutundu ve tutundu, kanlanmış gözlerle bakarak, açık ağızla soluyarak; ve baktıkça, diye düşündüm, bir değişiklik geldi—şişiyor gibiydi—yüzü birdenbire siyahlaştı ve hatlar eriyip değişiyor gibiydi—ve bir sonraki anda, ayağa fırlamış ve duvara geri sıçramıştım, kollarım beni o harikadan korumak için kalkmış, zihnim dehşete gömülmüştü.

"Aman Tanrım!" diye çığlık attım ve tekrar tekrar "Aman Tanrım!"; çünkü gözlerimin önünde—solgun ve sarsılmış, yarı baygın ve elleriyle önünü yoklayarak, ölümden dönen bir adam gibi—Henry Jekyll duruyordu!

Sonraki saat içinde bana ne söylediğini, aklım kağıda dökmeye yanaşmıyor. Ne gördüysem gördüm, ne duyduysam duydum ve ruhum bundan hastalandı; ve yine de şimdi o görüntü gözlerimden silinmişken, kendime inanıp inanmadığımı soruyorum ve cevap veremiyorum. Hayatım köklerine kadar sarsıldı; uyku beni terk etti; en ölümcül dehşet gece gündüz her saat yanımda oturuyor; ve günlerimin sayılı olduğunu ve ölmem gerektiğini hissediyorum; ve yine de inanmayarak öleceğim. Adamın bana ifşa ettiği ahlaki rezalete, tövbe gözyaşlarıyla bile olsa, bir dehşet sarsıntısı olmadan, hafızamda bile duramıyorum. Sadece bir şey söyleyeceğim, Utterson ve bu (eğer aklını buna inandırabilirsen) fazlasıyla yeterli olacak. O gece evime sürünen yaratık, Jekyll'ın kendi itirafına göre, Hyde adıyla biliniyordu ve Carew'in katili olarak ülkenin her köşesinde aranıyordu.

Bölüm 9

18— yılında büyük bir servete doğdum, ayrıca mükemmel yeteneklerle donatılmışım, doğam gereği çalışkanlığa eğilimliydim, hemcinslerim arasında bilge ve iyilerin saygısını severdim ve böylece, tahmin edilebileceği gibi, onurlu ve seçkin bir geleceğin tüm garantilerine sahiptim. Ve gerçekten de en büyük kusurum, birçoklarının mutluluğu olan, ama başımı dik tutma ve halk önünde alışılmışın ötesinde ciddi bir çehre takınma konusundaki buyurgan arzumla bağdaştırmakta zorlandığım, belirli bir sabırsız neşe mizacıydı. Bu yüzden zevklerimi gizledim; ve düşünme çağına geldiğimde, etrafıma bakıp dünyadaki ilerleyişimi ve konumumu değerlendirmeye başladığımda, zaten derin bir hayat ikiyüzlülüğüne bulaşmış durumdaydım. Birçok adam, suçlu olduğum bu tür düzensizlikleri haykırırdı bile; ama kendime koyduğum yüksek hedefler yüzünden, neredeyse hastalıklı bir utanç duygusuyla onlara baktım ve onları gizledim. Beni olduğum gibi yapan, kusurlarımdaki belirli bir aşağılanmadan çok, hırslarımın titiz doğasıydı ve insanın ikili doğasını bölen ve birleştiren iyi ve kötü bölgelerini bende çoğu insandan daha derin bir hendekle ayırdı. Bu durumda, dinin temelinde yatan ve sıkıntının en bol kaynaklarından biri olan o katı hayat yasası üzerine derinlemesine ve inatla düşünmeye itildim. Bu kadar derin bir çift oyunculuk yapmama rağmen, hiçbir anlamda ikiyüzlü değildim; her iki yanımda da tam bir ciddiyet içindeydi; dizginleri bırakıp utanca daldığımda olduğum kadar, gün ışığında, bilginin ilerlemesi veya acı ve ıstırapın dindirilmesi için çabaladığımda da kendim değildim. Ve tamamen mistik ve transandantale yönelen bilimsel çalışmalarımın yönü, üyelerim arasındaki bu ebedi savaşın bilinci üzerinde tepki gösterdi ve güçlü bir ışık tuttu. Her geçen gün ve zekamın her iki yanından, ahlaki ve entelektüel, böylece, kısmi keşfiyle korkunç bir enkaza mahkum olduğum o gerçeğe giderek daha da yaklaştım: insanın gerçekten bir değil, gerçekten iki olduğu. İki diyorum, çünkü kendi bilgimin durumu bu noktanın ötesine geçmiyor. Başkaları gelecek, başkaları aynı çizgide beni geçecek; ve insanın nihayetinde çok yönlü, uyumsuz ve bağımsız sakinlerden oluşan salt bir siyasi yapı olarak bilineceği tahmininde bulunuyorum. Ben ise, hayatımın doğası gereği, yanılmaz bir şekilde tek bir yönde ve yalnızca tek bir yönde ilerledim. Ahlaki tarafta ve kendi kişiliğimde, insanın eksiksiz ve ilkel ikiliğini tanımayı öğrendim; bilincimin alanında çarpışan iki doğadan, doğru bir şekilde birisi olduğum söylenebilse bile, bunun yalnızca kökten ikisi olduğum için olduğunu gördüm; ve erken bir tarihten itibaren, bilimsel keşiflerimin seyri böyle bir mucizenin en çıplak olasılığını önermeye başlamadan önce bile, bu elementlerin ayrılması düşüncesi

üzerinde, sevilen bir gündüz rüyası gibi zevkle durmayı öğrenmiştim. Kendi kendime, eğer her biri ayrı kimliklerde barındırılırsaydı, hayatın dayanılmaz olan her şeyden kurtulacağını; haksız olanın, daha dürüst ikizinin özelemlerinden ve pişmanlığından kurtulup kendi yoluna gidebileceğini; ve adil olanın, zevkini bulduğu iyi şeyleri yaparak yukarı doğru yolunda kararlı ve güvenle yürüyebileceğini ve artık bu dışsal kötülüğün elleriyle rezalete ve tövbeye maruz kalmayacağını söyledim. Bu uyumsuz odunların birbirine bağlanması insanlığın laneti—bilincin acı dolu rahminde, bu kutup ikizlerinin sürekli mücadele etmesi gerekiyordu. Öyleyse, nasıl ayrıştırılabilirlerdi?

Düşüncelerimde bu kadar ilerlemiştim ki, dediğim gibi, laboratuvar masasından konuya bir yan ışık parlamaya başladı. İçinde dolaştığımız bu görünüşte çok katı bedenim titreyen maddesizliğini, sis benzeri geçiciliğini hiç ifade edilmediği kadar derinden algılamaya başladım. Bazı ajanların, bir rüzgârın bir çadırın perdelerini savurabileceği gibi, o etli örtüyü sallama ve geri çekme gücüne sahip olduğunu buldum. İki iyi nedenle, itirafımın bu bilimsel dalına derinlemesine girmeyeceğim. Birincisi, hayatımızın kaderinin ve yükünün sonsuza dek insanın omuzlarına bağlı olduğunu ve onu atmaya çalıştığımızda, üzerimize daha yabancı ve daha korkunç bir baskıyla geri döndüğünü öğrenmeye mahkum edildiğim için. İkincisi, anlatımımın ne yazık ki çok açık hale getireceği gibi, keşiflerim eksik olduğu için. Şu kadarını söylemek yeterli: Ruhumu oluşturan güçlerden bazılarının salt aurasından ve ışıltısından doğal bedenimi tanımakla kalmadım, aynı zamanda bu güçlerin üstünlüklerinden indirileceği ve ikinci bir şekil ve çehrenin yerine konulacağı, ruhumdaki daha düşük elementlerin ifadesi oldukları ve damgasını taşıdıkları için bana daha az doğal olmayan bir ilaç hazırlamayı başardım.

Bu teoriyi pratiğe koymadan önce uzun süre tereddüt ettim. Ölümü riske attığımı iyi biliyordum; çünkü kimliğin kalesini bu kadar güçlü bir şekilde kontrol eden ve sarsan herhangi bir ilaç, en ufak bir aşırı doz veya uygulama anındaki en ufak bir fırsatsızlıkla, değiştirmeyi umduğum o maddi olmayan çadırı tamamen silebilirdi. Ama bu kadar benzersiz ve derin bir keşfin cazibesi sonunda alarımın önerilerini yendi. Tentürümü uzun zaman önce hazırlamıştım; bir toptan kimyasal firmasından, deneylerimden bildiğim, gerekli son bileşen olan belirli bir tuzdan büyük bir miktar satın aldım; ve lanetli bir gecenin geç bir saatinde, elementleri birleştirdim, bardakta birlikte kaynayıp duman çıkarmalarını izledim ve kaynama durduğunda, güçlü bir cesaret parıltısıyla iksiri içtim.

En şiddetli sancılar geldi: kemiklerde bir öğütme, ölümcül mide bulantısı ve doğum ya da ölüm saatinde aşılamayacak bir ruh dehşeti. Sonra bu acılar hızla azalmaya başladı ve büyük bir hastalıktan çıkmış gibi kendime geldim. Duygularımda tuhaf bir şey vardı, tarif edilemez derecede yeni ve tam da yeniliğinden dolayı inanılmaz tatlı. Kendimi daha genç, daha hafif, vücutta daha mutlu hissediyordum; içimdeki baş döndürücü bir pervasızlığın, hayal gücümde bir değirmen oluğu gibi koşan düzensiz şehvani imgelerin, yükümlülük bağlarının bir çözülmesinin, bilinmeyen ama masum olmayan bir ruh özgürlüğünün farkındaydım. Bu yeni hayatın ilk nefesinde, daha kötü, on kat daha kötü olduğumu, orijinal kötülüğüme bir köle olarak satıldığımı biliyordum; ve bu düşünce, o anda, şarap gibi beni gerdi ve sevindirdi. Bu duyuların tazeliğinde sevinerek ellerimi uzattım; ve bu eylemde, birdenbire boyumun kısaldığını fark ettim.

O tarihte odamda ayna yoktu; yazarken yanımda duran, daha sonra ve tam da bu dönüşümler amacıyla oraya getirildi. Ancak gece ilerlemişti, sabaha yaklaşmıştı—ne kadar kara olsa da, günün doğumu için neredeyse olgunlaşmış sabah—ev halkı uykunun en sıkı saatlerinde kilitlenmişti; ve umut ve zaferle kızarmış olarak, yeni şeklimle yatak odama kadar gitmeye karar verdim. Üzerimdeki takımyıldızların bana, uykusuz tetikte bekleyişlerinin şimdiye kadar onlara ifşa ettiği bu türden ilk yaratık olarak, hayretle baktıklarını düşünebilirdim; kendi evimde bir yabancı olarak koridorlardan süzüldüm; ve odama geldiğimde, Edward Hyde'ın görünüşünü ilk kez gördüm.

Burada yalnızca teoriyle konuşmalıyım, bildiğimi değil, en olası olduğunu varsaydığım şeyi söylemeliyim. Şimdi damgalayıcı etkiyi aktardığım doğamın kötü yanı, azlettiğim iyi yandan daha az güçlü ve daha az gelişmişti. Yine, hayatım boyunca, ki sonuçta onda dokuzu çaba, erdem ve kontrolden oluşan bir hayattı, çok daha az egzersiz yapmış ve çok daha az yorulmuştu. Ve bu yüzdendir ki, sanırım, Edward Hyde'ın Henry Jekyll'dan çok daha küçük, daha hafif ve daha genç olmasına yol açtı. İyilik birinin yüzünde nasıl parlıyorsa, kötülük de diğerinin yüzüne geniş ve açık bir şekilde yazılmıştı. Ayrıca kötülük (ki hâlâ insanın öldürücü yanı olduğuna inanmalıyım) o bedende bir deformite ve çürüme izi bırakmıştı. Ve yine de aynadaki o çirkin puta baktığımda, hiçbir tikslenme hissetmedim, aksine bir karşılama sıçrayışı hissettim. Bu da benim kendimdi. Doğal ve insani görünüyordu. Gözümde, ruhun daha canlı bir görüntüsünü taşıyor, şimdiye kadar kendimin demeye alıştığım kusurlu ve bölünmüş çehreden daha ifadelî ve daha tek görünüyordu. Ve bu ölçüde şüphesiz haklıydım. Edward Hyde'ın suretine büründüğümde, hiç kimsenin ilk başta gözle görülür bir bedensel endişe duymadan bana yaklaşmadığını gözlemledim. Bu,

sanırım, tüm insanların, onlarla karşılaştığımız gibi, iyi ve kötünün bir karışımından oluşmasındandı; ve Edward Hyde, insanlık saflarında tek başına, saf kötülüktü.

Aynanın önünde yalnızca bir an oyalandım: ikinci ve sonuçlandırıcı deney henüz yapılmayı bekliyordu; kimliğimi kurtuluşun ötesinde kaybedip kaybetmediğimi ve artık benim olmayan bir evden gün ışığından önce kaçmam gerekip gerekmediğini görmek kalmıştı; ve çalışma odama aceleyle dönerek, bir kez daha bardağı hazırladım ve içtim, bir kez daha çözülme sancuları çektim ve bir kez daha Henry Jekyll'ın karakteri, boyu ve yüzüyle kendime geldim.

O gece ölümcül yol ayrımına gelmiştim. Keşfime daha soylu bir ruhla yaklaşmış olsaydım, deneyi cömert veya dindar özelemlerin egemenliği altında riske atmış olsaydım, her şey farklı olurdu ve bu ölüm ve doğum acılarından bir iblis yerine bir melek olarak çıkardım. İlacın ayırt edici bir eylemi yoktu; ne şeytani ne de ilahiydi; sadece mizacımın hapisane evinin kapılarını salladı ve Philipi'deki mahkûmlar gibi, içinde duran dışarı fırladı. O zaman erdemim uyuyordu; hırsıyla uyanık tutulan kötülüğüm, tetikteydi ve fırsatı yakalamak için hızlıydı; ve dışarı atılan şey Edward Hyde'dı. Bu nedenle, artık iki görünümün yanı sıra iki karakterim de olmasına rağmen, biri tamamen kötüydü ve diğeri hâlâ, reformu ve gelişmesinden umudu kesmeyi çoktan öğrendiğim o uyumsuz bileşik olan eski Henry Jekyll'dı. Hareket bu nedenle tamamen daha kötüye doğruydü.

O zaman bile, bir çalışma hayatının kuruluşuna karşı tiksintimi yenmemiştim. Hâlâ zaman zaman neşeli olmak isterdim; ve zevklerim (en hafif tabirle) onursuzca olduğu ve yalnızca iyi bilinmekle ve saygı görmekle kalmayıp aynı zamanda yaşlı adama doğru ilerlediğim için, hayatımdaki bu tutarsızlık her geçen gün daha da istenmez hale geliyordu. Yeni gücüm beni köleliğe düşene kadar cezbeden bu yöndeydi. Tek yapmam gereken bardağı içmek, ünlü profesörün bedenini bir anda çıkarmak ve kalın bir pelerin gibi Edward Hyde'inkini giymektir. Bu fikre gülümsedim; o zaman bana komik gelmişti; ve hazırlıklarımı en titiz özenle yaptım. Hyde'ın polis tarafından izlendiği Soho'daki o evi aldım ve döşedim; ve iyi tanıdığım, sessiz ve vicdansız bir yaratığı kahya olarak tuttum. Diğer taraftan, hizmetçilerime, meydana evimde tam özgürlük ve yetkiye sahip olacak (tarif ettiğim) bir Bay Hyde olduğunu bildirdim; ve kazaları önlemek için, ikinci karakterimle bile gelip kendimi tanıdık bir nesne haline getirdim. Ardından, bu kadar itiraz ettiğiniz vasiyeti düzenlettim; böylece Dr. Jekyll kişiliğinde başıma bir şey gelirse, maddi kayıp olmaksızın Edward Hyde'inkine

girebileyim. Ve her yönden güçlendirilmiş olarak, konumumun tuhaf dokunulmazlıklarından yararlanmaya başladım.

İnsanlar daha önce suçlarını işlemeleri için kiralık katiller tutmuş, kendi kişilikleri ve itibarları sığınak altında otururken. Zevkleri için bunu yapan ilk kişi bendim. Kamuoyunun gözünde, sevimli bir saygınlık yüküyle tıngır mıngır yürüyebilen ve bir anda, bir okul çocuğu gibi, bu ödünç alınmış şeyleri çıkarıp başını özgürlük denizine atabilen ilk kişiydim. Ama benim için, geçirilmez mantomla, güvenlik tamdı. Bir düşünün—ben var bile değildim! Bırakın laboratuvar kapıma kaçayım, bana her zaman hazır beklettiğim iksiri karıştırıp yutmam için bir iki saniye verin; ve ne yapmış olursa olsun, Edward Hyde bir aynadaki nefes lekesi gibi kaybolurdu; ve onun yerine, sessizce evinde, çalışma odasında gece yarısı lambasını düzelten, şüpheye gülebilecek bir adam, Henry Jekyll olurdu.

Kılık değiştirerek aramak için acele ettiğim zevkler, dediğim gibi, onursuzcaydı; daha sert bir terim kullanmam. Ama Edward Hyde'in ellerinde, kısa sürede canavarca olmaya başladılar. Bu gezilerden döndüğümde, sık sık bir tür vekaleten ahlaksızlık hayretine kapılırdım. Kendi ruhumdan çağırdığım ve kendi zevki için yalnız başına gönderdiğim bu hizmetçi, doğası gereği kötü niyetli ve alçak bir varlıktı; her eylemi ve düşüncesi bencillik merkezliydi; başkasına herhangi bir derecede işkenceden hayvansal bir açgözlülükle zevk alan; taş gibi acımasız bir adam. Henry Jekyll zaman zaman Edward Hyde'in eylemleri karşısında dehşetle donakalırdı; ama durum sıradan yasaların dışındaydı ve sinsisi sinsisi vicdanın kavrayışını gevşetiyordu. Sonuçta suçlu olan Hyde'dı ve yalnızca Hyde'dı. Jekyll daha kötü değildi; görünüşte bozulmamış iyi niteliklerine tekrar uyanıyordu; mümkün olduğunda, Hyde tarafından yapılan kötülüğü geri almak için acele bile ederdi. Ve böylece vicdanı uyuyakaldı.

Bu şekilde göz yumduğum rezilliğin ayrıntılarına (çünkü şimdi bile işlediğimi pek kabul edemiyorum) girme niyetim yok; sadece uyarıları ve cezalandırmamın yaklaştığı ardışık adımları belirtmek istiyorum. Bir kazayla karşılaştım, herhangi bir sonuç getirmediği için sadece bahsedeceğim. Bir çocuğa yapılan bir zulüm, geçen gün akrabamızın kişiliğinde tanıdığım bir yoldan geçeni bana karşı kıskırttı; doktor ve çocuğun ailesi ona katıldı; hayatımdan korktuğum anlar oldu; ve sonunda, onların fazlasıyla haklı öfkelerini yatıştırmak için, Edward Hyde onları kapıya getirmek ve Henry Jekyll adına düzenlenmiş bir çekle ödemek zorunda kaldı. Ama bu tehlike, Edward Hyde adına başka bir bankada hesap açarak gelecek için kolayca ortadan

kaldırıldı; ve kendi elimi geriye yatırarak ikizime bir imza sağladığımda, kaderin erişemeyeceği bir yerde oturduğumu düşündüm.

Sir Danvers'in öldürülmesinden yaklaşık iki ay önce, maceralarımdan biri için dışarı çıkmış, geç bir saatte dönmüş ve ertesi gün yatakta biraz tuhaf hislerle uyanmıştım. Boşuna etrafıma baktım; boşuna meydandaki odamın düzgün mobilyalarını ve yüksek oranlarını gördüm; boşuna yatak perdesinin desenini ve maun çerçevenin tasarımını tanıdım; bir şey, olduğum yerde olmadığım, görüldüğüm yerde değil, Edward Hyde'in bedeninde uyumaya alışkın olduğum Soho'daki küçük odada uyandığım konusunda ısrar ediyordu. Kendi kendime gülümsedim ve psikolojik yöntemimle, bu yanılısamın unsurlarını tembelce sorgulamaya başladım, ara sıra, bunu yaparken bile, rahat bir sabah uykusuna geri dönüyordum. Hâlâ bu işle meşgulken, daha uyanık anlarımdan birinde gözüm elime takıldı. Henry Jekyll'ın eli (sık sık belirttiğiniz gibi) şekil ve boyut olarak profesyoneldi; büyük, sağlam, beyaz ve yakışıklıydı. Ama şimdi gördüğüm el, Londra'nın ortasında bir sabahın sarı ışığında, yatak örtülerinin üzerinde yarı kapalı duran el, ince, damarlı, kemikli, esmer bir solgunlukta ve kalın bir siyah kıl tabakasıyla gölgelenmişti. Edward Hyde'ın eliydi.

Göğsümde dehşet, zillerin çarpışması kadar ani ve sarsıcı bir şekilde uyanmadan önce, salt aptal bir hayret içinde ona neredeyse yarım dakika bakmış olmalıyım; ve yatağımdan fırlayarak aynaya koştum. Gözlerime çarpan manzarada, kanım son derece ince ve buz gibi bir şeye dönüştü. Evet, Henry Jekyll olarak yatağa gitmişim, Edward Hyde olarak uyanmıştım. Bu nasıl açıklanabilirdi? diye sordum kendime; ve sonra, bir başka dehşet sıçrayışıyla—nasıl düzeltilebilirdi? Sabah oldukça ilerlemişti; hizmetçiler kalkmıştı; tüm ilaçlarım çalışma odasındaydı—o anda dehşet içinde durduğum yerden iki kat merdiven, arka geçit, açık avlu ve anatomi tiyatrosundan oluşan uzun bir yol. Yüzümü kapatmak mümkün olabilirdi; ama boyumdaki değişikliği gizleyemediğimde bunun ne faydası vardı? Ve sonra ezici bir rahatlama tatlılığıyla, hizmetçilerin ikinci benliğimin geliş gidişine zaten alışkın olduğu aklıma geldi. Kısa sürede, elimden geldiğince, kendi bedenime uygun giysiler giydim; kısa sürede evi geçtim, Bradshaw'ın böyle bir saatte ve bu kadar tuhaf bir kıyafet içinde Bay Hyde'ı görünce gözlerini faltaşı gibi açıp geri çekildiği yerden; ve on dakika sonra, Dr. Jekyll kendi şekline dönmüştü ve kararmış bir alımla, kahvaltı yapıyormuş gibi yaparak oturuyordu.

İştahım gerçekten azdı. Bu açıklanamaz olay, önceki deneyimimin bu tersine dönüşü, Babil'deki duvardaki parmak gibi, yargımın harflerini heceliyor gibiydi; ve çifte varoluşumun sonuçları ve olasılıkları üzerinde her zamankinden daha ciddi bir

şekilde düşünmeye başladım. Yansıtma gücüne sahip olduğum o parçam, son zamanlarda çok fazla egzersiz yapmış ve beslenmişti; son zamanlarda bana öyle geliyordu ki Edward Hyde'ın bedeni boy olarak büyümüş gibiydi, sanki (o formu giydiğimde) daha cömert bir kan akışının bilincindeydim; ve eğer bu çok uzarsa, doğamın dengesinin kalıcı olarak bozulabileceği, gönüllü değişim gücünün kaybedileceği ve Edward Hyde'ın karakterinin geri dönülmez bir şekilde benim olacağı tehlikesini görmeye başladım. İlacın gücü her zaman eşit bir şekilde ortaya çıkmamıştı. Kariyerimin çok başlarında, bir keresinde beni tamamen başarısızlığa uğratmıştı; o zamandan beri birden fazla kez miktarı ikiye katlamak ve bir keresinde, ölüm riskiyle, üçe katlamak zorunda kalmıştım; ve bu nadir belirsizlikler şimdiye kadar memnuniyetimin üzerine tek gölge düşürmüştü. Ancak şimdi, o sabahki kazanın ışığında, başlangıçta zorluğun Jekyll'ın bedenini atmak olduğu halde, son zamanlarda giderek ama kararlı bir şekilde diğer tarafa geçtiğini fark etmeye yönlendirildim. Bu nedenle her şey buna işaret ediyor gibiydi: Orijinal ve daha iyi benliğimi yavaş yavaş kaybediyor ve yavaş yavaş ikinci ve daha kötü benliğimle bütünleşiyordum.

Bu ikisi arasında şimdi seçim yapmam gerektiğini hissettim. İki doğamın ortak hafızası vardı, ama diğer tüm yetiler aralarında son derece eşitsiz bir şekilde paylaşılmıştı. Jekyll (ki bileşikti) şimdi en hassas endişelerle, şimdi açgözlü bir zevkle, Hyde'ın zevklerini ve maceralarını yansıtır ve paylaşırdı; ama Hyde, Jekyll'a karşı kayıtsızdı veya onu yalnızca dağ haydudunun takipten saklandığı mağarayı hatırladığı gibi hatırlıyordu. Jekyll'ın bir babaninkinden daha fazla ilgisi vardı; Hyde'ın bir oğlunun kayıtsızlığından daha fazlası vardı. Kaderimi Jekyll'la birleştirmek, uzun süredir gizlice şımarttığım ve son zamanlarda şımartmaya başladığım o iştahlara ölmektir. Hyde'la birleştirmek, binlerce ilgiye ve özleme ölmek ve bir anda ve sonsuza dek, hor görülmek ve arkadaşsız kalmaktır. Anlaşma eşitsiz görünebilirdi; ama terazide başka bir husus daha vardı; çünkü Jekyll perhiz ateşlerinde acı bir şekilde acı çekecekken, Hyde kaybettiği her şeyin farkında bile olmayacaktı. Durumum ne kadar tuhaf olsa da, bu tartışmanın şartları insanlık kadar eski ve sıradandır; her ayartılmış ve titreyen günahkar için kaderi belirleyen aynı teşvikler ve alarmlardır; ve benim için de, hemcinslerimin ezici çoğunluğu için olduğu gibi, daha iyi tarafı seçtim ve ona bağlı kalma gücünde eksik bulundum.

Evet, arkadaşlarla çevrili ve dürüst umutlar besleyen yaşlı ve memnuniyetsiz doktoru tercih ettim; ve Hyde'ın kılığında zevk aldığım özgürlüğe, görece gençliğe, hafif adıma, sıçrayan dürtülere ve gizli zevklere kararlı bir veda ettim. Bu seçimi belki biraz bilinçsiz bir çekinceyle yaptım, çünkü Soho'daki evden vazgeçemedim ne de Edward

Hyde'in çalışma odamda hâlâ hazır duran kıyafetlerini yok ettim. Ancak iki ay boyunca kararına sadık kaldım; iki ay boyunca daha önce hiç ulaşmadığım bir ciddiyet hayatı sürdürdüm ve onaylayan bir vicdanın telafilerinin tadını çıkardım. Ama zaman sonunda alarmımın tazeliğini silmeye başladı; vicdanın övgüleri sıradan bir şey haline gelmeye başladı; Hyde'in özgürlük için çabalaması gibi sancılar ve özlemlerle kıvranmaya başladım; ve sonunda, bir ahlaki zayıflık anında, bir kez daha dönüştürücü iksiri hazırladım ve yuttum.

Bir ayyaş kendi kusuru hakkında akıl yürüttüğünde, beş yüz seferde bir, hayvansal, fiziksel duyarsızlığıyla koştuğu tehlikelerden etkilenmez sanırım; ben de, durumumu ne kadar uzun süre düşünmüş olsam da, Edward Hyde'in başlıca karakterleri olan tam ahlaki duyarsızlık ve kötülüğe karşı akılsız hazır bulunuşluk için yeterli pay ayırmamıştım. Yine de cezalandırıldığım şey buydu. Şeytanım uzun süre kafeslenmişti, kükreyerek çıktı. İksiri alırken bile, daha dizginsiz, daha öfkeli bir kötülüğe eğilimin farkındaydım. Mutsuz kurbanımın nezaketlerini dinlerken ruhumda o sabırsızlık fırtınasını uyandıran şey bu olmalıydı, sanırım; en azından, Tanrı'nın huzurunda beyan ederim ki, ahlaken sağlıklı hiçbir adam bu kadar acınası bir tahrik üzerine bu suçu işleyemezdi; ve ben, hasta bir çocuğun bir oyuncağı kırabileceğinden daha mantıklı bir ruhla vurmadım. Ama en kötümüzün bile ayartmalar arasında bir dereceye kadar istikrarla yürümeye devam etmesini sağlayan tüm o dengeleyici içgüdülerden gönüllü olarak kendimi soymuştum; ve benim durumumda, en ufak bir ayartılma, düşmekti.

Anında cehennemin ruhu içimde uyandı ve öfkelendi. Bir sevinç coşkusuyla, direnmeyen bedeni hırpaladım, her darbeden zevk alarak; ve yorgunluk başlayana kadar, birdenbire, deliliğimin zirve nöbetinde, soğuk bir dehşet ürpertisiyle kalbimden vuruldum. Bir sis dağıldı; hayatımın kaybedildiğini gördüm; ve bu aşırılıkların sahnesinden kaçtım, aynı anda zevk ve titreyerek, kötülük iştahım tatmin olmuş ve uyarılmış, hayat sevgim en tepedeki çiviye sıkılmış. Soho'daki eve koştum ve (kesinlik kazanmak için) kağıtlarımı yok ettim; oradan, aynı bölünmüş zihin coşkusuyla, lambalı sokaklardan geçerek yola çıktım, suçumla gururlanarak, gelecekte başkalarını hafif kafayla tasarlayarak ve yine de hâlâ acele ederek ve hâlâ arkamdan intikamcının adımlarını dinleyerek. Hyde dudaklarında bir şarkıyla iksiri hazırladı ve içtiğinde ölü adama kadeh kaldırdı. Dönüşüm sancıları onu parçalamayı bitirmeden, Henry Jekyll, şükran ve pişmanlık gözyaşlarıyla, dizlerinin üzerine çökmüş ve kenetlenmiş ellerini Tanrı'ya kaldırmıştı. Kendini şımartma perdesi baştan aşağı yırtılmıştı. Hayatımı bir bütün olarak gördüm; onu, babamın eliyle yürüdüğüm çocukluk günlerimden ve profesyonel hayatımın özverili çabalarından geçerek, aynı

gerçek dışılık duygusuyla, akşamın lanetli dehşetlerine tekrar tekrar varmak için izledim. Yüksek sesle çığlık atabilirdim; hafızamın bana karşı kaydığı o iğrenç görüntü ve ses kalabalığını bastırmak için gözyaşları ve dualarla aradım; ve yine de, duaların arasında, haksızlığımın çirkin yüzü ruhuma dik dik bakıyordu. Bu pişmanlığın keskinliği azalmaya başladığında, yerini bir sevinç duygusu aldı. Davranışımın sorunu çözülmüştü. Hyde bundan böyle imkânsızdı; ister istemez, şimdi varoluşumun daha iyi kısmına hapsolmuştum; ve ah, bunu düşündükçe nasıl da seviniyordum! ne kadar istekli bir alçakgönüllülükle doğal hayatın kısıtlamalarını yeniden kucakladım! ne kadar samimi bir feragatle sık sık gidip geldiğim kapıyı kilitledim ve anahtarını topuğumun altında ezdim!

Ertesi gün, cinayetin gözden kaçırılmadığı, Hyde'ın suçluluğunun dünya için apaçık olduğu ve kurbanın kamuoyunda yüksek bir itibara sahip bir adam olduğu haberi geldi. Bu sadece bir suç değil, trajik bir aptallıktı. Sanırım bunu öğrendiğime sevindim; sanırım daha iyi dürtülerimin darağacının dehşetleriyle bu şekilde desteklenip korunmasına sevindim. Jekyll şimdi benim sığınak şehrimdi; bırakın Hyde bir an için bile başını uzatsın, tüm insanların elleri onu yakalamak ve öldürmek için kalkardı.

Gelecekteki davranışlarımla geçmişimi telafi etmeye karar verdim; ve dürüstçe söyleyebilirim ki kararım biraz iyilik meyvesi verdi. Geçen yılın son aylarında acıyı dindirmek için ne kadar ciddiyetle çabaladığımı kendiniz biliyorsunuz; başkaları için çok şey yapıldığını ve günlerin benim için sessizce, neredeyse mutlu geçtiğini biliyorsunuz. Bu hayırsever ve masum hayattan yorulduğumu gerçekten söyleyemem; aksine, her geçen gün ondan daha tam anlamıyla zevk aldığımı düşünüyorum; ama yine de ikili amaçlılığımın lanetlenmişim ve pişmanlığımın ilk keskinliği aşındıkça, bu kadar uzun süre şımartılmış, bu kadar yakın zamanda zincirlenmiş alt yanım, izin için hırlamaya başladı. Hyde'ı diriltmeyi hayal ettiğimden değil; bunun salt fikri beni çılgınlığa sarsardı: hayır, kendi kişiliğimde bir kez daha vicdanımla oynamaya ayarlanmışım; ve sıradan bir gizli günahkar olarak sonunda ayartmanın saldırıları karşısında düştüm.

Her şeyin bir sonu vardır; en geniş ölçü bile sonunda dolar; ve kötülüğüme karşı bu kısa hoşgörü nihayet ruhumun dengesini yok etti. Ve yine de alarında değildim; düşüş, keşfimi yapmadan önceki eski günlere bir dönüş gibi doğal görünüyordu. Güzel, açık bir Ocak günüydü, donun eridiği yerde ayak altı nemli, ama tepede bulutsuz; ve Regent's Parkı kış cıvıltılarıyla dolu ve bahar kokularıyla tatlıydı. Güneşte bir bankta oturdum; içimdeki hayvan hafızanın tadını çıkarıyordu; manevi yan biraz

uyukluyor, müteakip tövbeyi vaat ediyor, ama henüz başlamak için harekete geçmemişti. Sonuçta, diye düşündüm, komşularım gibiydim; ve sonra gülümsedim, kendimi diğer insanlarla karşılaştırarak, aktif iyi niyetimi onların tembel zalimlikleriyle karşılaştırarak. Ve tam o kendini beğenmiş düşüncenin anında, üzerime bir bulantı geldi, korkunç bir mide bulantısı ve en ölümcül titreme. Bunlar geçti ve beni bitkin bıraktı; ve sonra bitkinlik azaldıkça, düşüncelerimin mizacında bir değişiklik, daha büyük bir cesaret, tehlikeye karşı bir hor görme, yükümlülük bağlarının bir çözülmesi olduğunu fark etmeye başladım. Aşağı baktım; giysilerim büzülmüş uzuvlarım üzerinde biçimsizce sarkıyordu; dizimin üzerinde duran el damarlı ve tüylüydü. Bir kez daha Edward Hyde'di. Bir an önce tüm insanların saygısından emin, zengin, sevilen—evde yemek odasında sofraya benim için kuruluyorken; ve şimdi insanlığın ortak avıydım, avlanmış, evsiz, bilinen bir katil, darağacının kölesiydim.

Aklım sarsıldı, ama beni tamamen terk etmedi. İkinci karakterimde, yetilerimin bir noktaya kadar keskinleştiğini ve ruhumun daha gergin bir şekilde elastik olduğunu birden fazla kez gözlemlemiştim; bu yüzden Jekyll'ın belki de yenilebileceği yerde, Hyde anın önemine yükseldi. İlaçlarım çalışma odamdaki dolaplardan birindeydi; onlara nasıl ulaşacaktım? Sorun buydu (şakaklarımı ellerimin arasında ezerek) çözmek için kendimi adadığım. Laboratuvar kapısını kapatmıştım. Evden girmeye çalışırsam, kendi hizmetçilerim beni darağacına teslim ederdi. Başka bir el kullanmam gerektiğini gördüm ve Lanyon'u düşündüm. Ona nasıl ulaşılacaktı? nasıl ikna edilecekti? Sokaklarda yakalanmaktan kurtulduğumu varsayarsak, huzuruna nasıl çıkacaktım? ve ben, bilinmeyen ve nahos bir ziyaretçi, ünlü doktoru, meslektaş Dr. Jekyll'ın çalışma odasını karıştırmaya nasıl ikna edecektim? Sonra orijinal karakterimin bir parçasının bende kaldığını hatırladım: kendi elimle yazabilirdim; ve bu kıvılcımı bir kez aklıma getirdiğimde, izlemem gereken yol uçtan uca aydınlandı.

Bunun üzerine, giysilerimi elimden geldiğince düzeltiltim ve geçen bir hansom'ı çağırarak, adını hatırladığım Portland Caddesi'ndeki bir otele sürdüm. Görünüşümde (ki gerçekten yeterince komikti, bu giysiler ne kadar trajik bir kaderi örterse örtesün) sürücü neşesini gizleyemedi. Bir şeytani öfke patlamasıyla ona dişlerimi gıcırdattım; ve gülümseme yüzünden soldu—neyse ki onun için—daha da neyse ki benim için, çünkü bir an sonra onu kesinlikle yerinden sürükledim. Otele girdiğimde, o kadar kara bir çehreyle etrafa baktım ki görevlileri titretti; huzurunda bir bakış bile atmadılar; ama yaltaklanarak emirlerimi aldılar, beni özel bir odaya götürdüler ve yazmam için gerekli malzemeyi getirdiler. Hayatı tehlikede olan Hyde benim için yeni bir yaratıktı; aşırı öfkeyle sarsılmış, cinayet noktasına kadar gerilmiş, acı vermeye can

atan. Ama yaratık kurnazdı; iradesinin büyük bir çabasıyla öfkelerini kontrol etti; iki önemli mektubunu yazdı, biri Lanyon'a ve biri Poole'a; ve postaladıklarına dair gerçek kanıt alabilmek için, onları taahhütlü olarak gönderilmeleri talimatıyla dışarı yolladı. O andan itibaren, bütün gün özel odada ateşin başında oturdu, tırnaklarını yiyerek; orada yemek yedi, korkularıyla yalnız başına oturarak, garson gözle görülür şekilde bakışları karşısında yığına dönmüştü; ve oradan, gece tamamen çöktüğünde, kapalı bir arabanın köşesinde yola koyuldu ve şehrin sokaklarında bir o yana bir bu yana sürüldü. O, diyorum—ben, diyemiyorum. O cehennem çocuğunun insani hiçbir yanı yoktu; içinde korku ve nefretten başka bir şey yaşamıyordu. Ve sonunda, sürücünün şüphelenmeye başladığını düşünerek arabayı saldı ve uymayan giysileri içinde, gözlem için işaretlenmiş bir nesne olarak, gece yolcularının arasına yaya olarak atılmaya cesaret etti, bu iki alçak tutku içinde bir fırtına gibi öfkeleniyordu. Hızlı yürüdü, korkuları tarafından avlanarak, kendi kendine mırıldanarak, daha az işlek caddelerde sinsi sinsi dolaşarak, onu hâlâ gece yarısından ayıran dakikaları sayarak. Bir keresinde bir kadın onunla konuştu, sanırım bir kutu kibrit teklif ederek. Kadının yüzüne vurdu ve kadın kaçtı.

Lanyon'da kendime geldiğimde, eski arkadaşımın dehşeti beni biraz etkilemiş olabilir; bilmiyorum; en azından bu saatlere geri dönüp baktığımda duyduğum iğrenme denizinde bir damlaydı. Üzerimde bir değişiklik olmuştu. Artık beni sarsan darağacı korkusu değil, Hyde olmanın dehşetiydi. Lanyon'ın kınamasını kısmen bir rüyada aldım; kısmen bir rüyada kendi evime geldim ve yatağa girdim. Günün bitkinliğinden sonra, beni sıkı kabusların bile kırmayı başaramadığı sıkı ve derin bir uykuya uyudum. Sabah sarsılmış, zayıflamış, ama dinlenmiş olarak uyandım. Hâlâ içimde uyuyan canavarın düşüncesinden nefret ediyor ve korkuyordum ve elbette önceki günün dehşet verici tehlikelerini unutmamıştım; ama bir kez daha evimdeydim, kendi evimde ve ilaçlarıma yakındım; ve kaçışım için şükran ruhumda o kadar güçlü parlıyordu ki neredeyse umudun parlaklığıyla yarışlıyordu.

Kahvaltıdan sonra avluda aheste aheste yürüyor, havadaki serinliği zevkle içime çekişirdim ki, değişimi haber veren o tarif edilemez hisler beni tekrar yakaladı; ve bir kez daha Hyde'ın tutkularıyla öfkelenip donmadan önce, çalışma odamın sığınağına ulaşmak için ancak zamanım oldu. Bu sefer kendime gelmem iki kat doz aldı; ve ne yazık ki! altı saat sonra, ateşe hüznle bakarken otururken, sancılar geri döndü ve ilacın yeniden uygulanması gerekti. Kısacası, o günden itibaren, sanki sadece büyük bir jimnastik çabasıyla ve yalnızca ilacın acil uyarımı altında Jekyll'ın çehresini takınabilir hale geldim. Gecenin gündüzün her saatinde, önceden haber veren ürperti beni yakalıyordu; her şeyden önce, uyusam ve hatta sandalyemde bir an kestirsem

bile, her zaman Hyde olarak uyanıyordum. Sürekli yaklaşan bu kaderin baskısı altında ve şimdi kendimi mahkum ettiğim uykusuzluk yüzünden, evet, insan için mümkün olduğunu düşündüğümün ötesinde bile, kendi kişiliğimde, ateş tarafından yutulmuş ve boşaltılmış, hem bedenen hem de zihnen sarkık bir şekilde zayıf ve tek bir düşünceyle tamamen meşgul bir yaratık haline geldim: diğer benliğimin dehşeti. Ama uyduğumda veya ilacın gücü tükendiğinde, neredeyse geçişsiz bir sıçrayışla (çünkü dönüşüm sancuları giderek daha az belirgin hale geliyordu) dehşet görüntüleriyle dolu bir hayal gücünün, nedensiz nefretlerle kaynayan bir ruhun ve hayatın öfkeli enerjilerini içermeyecek gibi görünen bir bedenle sahipliğine geçiyordum. Hyde'ın güçleri Jekyll'ın hastalığıyla birlikte büyümüş gibiydi. Ve kesinlikle şimdi onları bölen nefret her iki tarafta da eşitti. Jekyll'da bu hayati bir içgüdü meselesiydi. Artık onunla bilincin bazı fenomenlerini paylaşan ve ölümün ortak varisi olan yaratığın tam deformitesini görmüştü: ve bu topluluk bağlarının ötesinde (ki kendi başlarına sıkıntısının en acı verici kısmını oluşturuyordu), Hyde'ı, tüm hayat enerjisine rağmen, yalnızca cehennem değil aynı zamanda inorganik bir şey olarak düşünüyordu. Korkunç olan buydu; çukurun çamurunun çığlıklar ve sesler çıkardığı; biçimsiz tozun jestler yapıp günah işlediği; ölü ve şekilsiz olanın hayatın işlevlerini gasp etmesi gerektiği. Ve yine, bu isyankar dehşetin ona bir eşten, bir gözden daha yakın örülü olduğu; etinde kafeslenmiş olduğu, orada mırıldandığını duyduğu ve doğmak için mücadele ettiğini hissettiği; ve her zayıflık anında ve uykunun güveninde, ona karşı galip geldiği ve onu hayattan indirdiği. Hyde'ın Jekyll'a karşı nefreti farklı bir düzeydeydi. Darağacı korkusu onu sürekli olarak geçici intihar etmeye ve bir kişi yerine bir parça olan alt konumuna geri dönmeye itiyordu; ama zorunluluktan nefret ediyordu, Jekyll'ın şimdi düştüğü umutsuzluktan nefret ediyordu ve kendisine duyulan hoşnutsuzluğa kızıyordu. Bu yüzdendir bana oynayacağı maymun numaraları, kitaplarımın sayfalarına kendi elimle küfürler karalamak, mektupları yakmak ve babamın portresini yok etmek; ve gerçekten de, ölüm korkusu olmasaydı, beni de enkaza sürüklemek için kendini çoktan mahvederdi. Ama hayat sevgisi harika; daha da ileri gidiyorum: Onu düşünmekle hasta olan ve donan ben, bu bağlılığın alçaklığını ve tutkusunu hatırladığımda ve onu intiharla kesme gücümden ne kadar korktuğunu bildiğimde, ona acımak kalbimden geliyor.

Bu tanımları uzatmak faydasız ve zaman korkunç şekilde tüketiyor; hiç kimse bu tür işkenceler çekmemiştir, bu yeterli olsun; ve yine de bunlara bile alışkanlık getirdi—hayır, hafifletme değil—ama belirli bir ruh duyarsızlığı, belirli bir umutsuzluk rızası; ve cezam, şimdi düşen ve nihayet beni kendi yüzümden ve doğamdan ayıran son felaket olmasaydı, yıllarca devam edebilirdi. İlk deney tarihinden beri hiç

yenilenmemiş olan tuz stokum azalmaya başladı. Yeni bir tedarik için gönderdim ve iksiri karıştırdım; kaynama ve ilk renk değişikliği oldu, ikincisi değil; içtim ve etkisizdi. Poole'dan Londra'yı nasıl didik didik aradığımı öğreneceksiniz; boşunaydı; ve şimdi ilk tedarikimin saf olmadığına ve iksire etkinlik kazandırmanın o bilinmeyen safsızlık olduğuna ikna oldum.

Yaklaşık bir hafta geçti ve şimdi bu ifadeyi eski tozların sonuncusunun etkisi altında bitiriyorum. O halde, bir mucize olmazsa, Henry Jekyll'ın kendi düşüncelerini düşünebildiği veya kendi yüzünü (şimdi ne kadar üzücü bir şekilde değişmiş!) aynada görebildiği son sefer. Ve yazımı bitirmek için çok fazla gecikmemeliyim; çünkü anlatımım şimdiye kadar yok olmaktan kurtulduysa, bu büyük bir ihtiyat ve büyük bir şans kombinasyonu sayesinde oldu. Değişim sancıları beni yazma eylemi sırasında yakalarsa, Hyde onu paramparça edecek; ama ben onu bir kenara koyduktan sonra biraz zaman geçmişse, onun harika bencilliği ve ana odaklanması, onu bir kez daha maymunumsu kindarlığının eyleminden kurtaracak. Ve gerçekten de ikimizi de saran kader onu çoktan değiştirdi ve ezdi. Bundan yarım saat sonra, o nefret edilen kişiliği bir kez daha ve sonsuza dek giydiğimde, sandalyemde titreyerek ve ağlayarak nasıl oturacağımı veya en gergin ve korku dolu bir dinleme coşkusuyla, bu odada (son dünyevi sığınağım) bir o yana bir bu yana yürümeye ve her tehditkar sese kulak vermeye devam edeceğimi biliyorum. Hyde darağacında mı ölecek? yoksa son anda kendini serbest bırakma cesaretini mi bulacak? Tanrı bilir; umurumda değil; bu benim gerçek ölüm saatim ve bundan sonra olacaklar benden başkasını ilgilendiriyor. İşte burada, kalemi bırakıp itirafımı mühürlemeye devam ederken, o mutsuz Henry Jekyll'ın hayatına son veriyorum.